

Puolangan kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus
2020

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	2
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.1.1 Pormestarin katsaus	2
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.1.3 Yleinen ja oman alueen kehitys	6
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.1.5 Puolangan kunnan henkilöstö	10
1.1.6 Ympäristöasiat	14
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	14
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	14
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	15
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	17
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	19
1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	20
1.3.3 Tase ja sen tunnusluvut	21
1.4. Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	24
1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	24
1.4.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	27
1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	27
1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	28
1.5 Tilikauden tuloksen käsittely	32
1.5.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	32

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	32
2.1 Seurantaa koskeva sääntely	32
2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	32
2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet.....	32
2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen	34
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	34
2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	66
2.3.3 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely.....	67
2.3.4 Investointien toteutuminen	68
2.3.5 Rahoitusosan toteutuminen	70
2.3.6 Yhteenveto valtuuston hyväksyminen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	71
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	72
3.1 Tuloslaskelma	72
3.2 Rahoituslaskelma	73
3.3 Tase	74
3.4 Konsernilaskelmat	76
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	80
Yleiset periaatteet.....	80
Tuloslaskelmaa koskevat	81
Tasetta koskevat liitetiedot	84
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	84
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	87
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	91
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	93
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	94
5.1 Puolangan kunnan Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	94
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	97
Tilinpäätöksen allekirjoitus	97
Tilinpäätösmerkintä	97

7.LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTYS	98
---	----

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Pormestarin katsaus

Tilinpäätös vuosi oli toisenlainen kuin suunnittelimme talousarviossa. Koronapandemia muutti koko yhteiskunnan toimintaedellytyksiä ja vaikutti laajasti niin ihmisten normaalielämään kuin myös elinkeinoelämän toimintaan. Taloudelliset vaikutukset olivat myös merkittäviä. Työntekijöiltä viime kevät edellytti nopean siirtymisen etätyöhön ja etäopetukseen. Sama koski myös luottamushenkilöitä kokousten siirtyessä osin etäkokouksiksi. Haluankin tässä erikseen kiittää niin henkilöstöä kuin luottamushenkilöitäkin joustavuudesta ja hyvin hoidetusta etätyövaiheesta.

Kunnassa veimme läpi muutoksen, jolla ICT- palvelut siirrettiin Atealle, osin projekti jatkuu vielä kuluvan vuoden aikana. Tämän muutoksen toteuttaminen vaati kaikilta uuden oppimista ja työtä muutoksen läpivientiin kunnialla. Näissä toimissa onnistuttiin ja siitä kiitos kuuluu osaavalle henkilöstölle!

Elinkeinoelämän puolella korona vaikutti myös matkailuun ja Paljakan osaltakin kausi katkesi kesken viime keväänä. Menetyksiä tuli etenkin ravintolatoiminnalle, mutta kesän koittaessa majoitusvuorokausien määrissä saavutettiin uusia ennätyksiä. Kotimaan matkailun majoituskysyntä on jatkunut vahvana myös kuluvana vuonna koronan myötä. Jatkossa yrittäjillä on suunnitelmat alueen majoitus- ja palvelukapasiteetin huomattavaan lisäämiseen. Uusien suunnitelmien myötä Paljakan matkailukeskuksesta kehittyvä alueellisesti merkittävä ympärivuotinen matkailualue. Tämän myötä myös investoinnit ja työvoiman kysyntä alueella tulevat merkittävästi lisääntymään lähivuosina. Monipaikkainen asuminen lisääntyi erityisesti koronan myötä ja Puolangan väkiluku olikin käytännössä yli viidentuhannen läpi vuoden. Tähän on jatkossa syytä kiinnittää enemmän huomioita kaikessa kunnan toimintojen suunnittelussa.

Uusi paloasema otettiin käyttöön kesän alkaessa. Syksyllä aloitettiin uuden liikuntahallin suunnittelu ja jätettiin avustushakemus opetus- ja kulttuuriministeriölle. Uuden hallin kustannusarvio on 3,5 m€, johon saatiin haettu avustus 0,75 m€ kuluvana keväänä. Näin ollen hallin rakentaminen voidaan aloittaa tulevana kesänä. Tämän lisäksi syksyllä saatiin päätös Karelia CBC- ohjelmalta biokaasuhankkeen toteuttamiseksi ja biokaasulaitoksen rakentamisen suunnittelu voitiin aloittaa, hankkeen Puolangalle kohdistuva osuus on noin 1,7m€, johon saadaan avustusta noin 1,4m€. Biokaasulaitoksen rakentaminen jätevedenpuhdistamolle alkaa myös tulevana kesänä.

Taloudellinen tilanne maassamme muuttui arvioidusta pandemian takia. Kunnan verotulot vähenivät talousarvioon verrattuna noin satatuhatta euroa, vaikka valtio kompensoi veromenetyksiä yhteisöveron muutoksella. Kunnan muussa toiminnassa onnistuttiin löytämään keinoja kustannusten hillintään ja erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sopimus vuodelle 2020 esti kustannusten kasvun. Valtionosuuksien tilapäiset muutokset koronapandemian johdosta korvasivat koronakustannuksia.

Tätä kirjoitettaessa alamme toivottavasti purkamaan koronarajoituksia ja rokotusten edetessä pääsemme lähemmäs uutta normaalia.

Tässä tilanteessa tahdon kiittää kaikkia, niin työntekijöitä kuin luottamushenkilöitä vuonna 2020 tehdystä hyvästä työstä kuntalaisten eteen!

Toivon kaikille puolankalaisille jaksamista ja terveyttä.

Harri Peltola

pormestari

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan organisaatio ja toiminnot jakautuvat luottamushenkilöorganisaatioon ja palveluorganisaatioon. Kunnallinen päätösvalta perustuu kuntien edustukselliseen demokratiaan ja vaaleissa kuntalaiset valitsevat ylimmän päättävän toimielimen, valtuuston. Muut kunnalliset luottamushenkilöistä koostuvat elimet ovat kunnanhallitus, lautakunnat, vaikuttamistoimielimet, toimikunnat ja sosiaali- ja terveydenhuollon yksilöjaosto.

Puolangan kunnan luottamushenkilöorganisaatio

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Toimikunnat:

Elinvoimatoimikunta

Maaseutuhallinnon
yhteistoimintaelin

Vaikuttamistoimielimet:

Vanhusneuvosto

Nuorisovaltuusto

Valtuusto

Kunnanhallitus

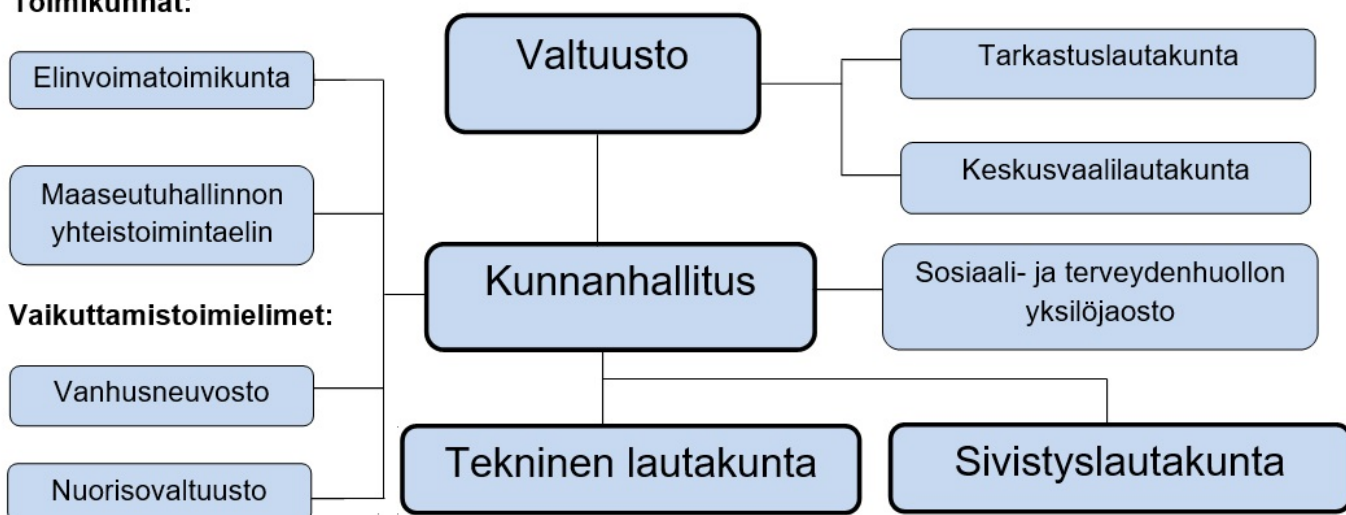
Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Sosiaali- ja terveydenhuollon
yksilöjaosto

Sivistyslautakunta

Kunnanvaltuusto

Toimintavuoden aikana valtuusto kokoontui 5 kertaa.

Valtuutetut

Nimi	Puolue
Mikko Kanniainen, puheenjohtaja	KESK
Katja Kemppainen, 1. varapuheenjohtaja	KESK
Sarsila Kalle, 2 varapuheenjohtaja	VAS
Haapalainen Mari	KESK
Haapalainen Markku	SIT
Heikkinen Anneli	VAS
Heikkinen Eija	KESK
Heikkinen Jorma	KESK
Heikkinen Yrjö	KESK
Kemppainen Jaana	PS
Kemppainen Sami	KESK
Kemppainen Tuulikki	KESK
Kinnunen Heli	KESK
Moilanen Marketta	KESK
Moilanen Markku	KESK
Nivakoski Markku	KESK
Peltola Harri	KESK
Peura Anja	VAS
Rajala Seppo	KESK
Sutinen Anna-Maija	VAS
Väätti Tomi	KESK

Valtuutettuja 21

Kunnanhallitus

Puolangan kunnanhallitukseen kuuluu 7 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 18 kertaa.

Kunnanhallituksen jäsenet

Harri Peltola, puheenjohtaja	KESK
Mari Haapalainen, varapuheenjohtaja	KESK
Haapalainen Markku	SIT
Heikkinen Eija	KESK
Heikkinen Yrjö	KESK
Nivakoski Markku	KESK
Peura Anja	VAS

Varajäsenet

Väätti Tomi	KESK
Kemppainen Tuulikki	KESK
Moilanen Risto	VAS
Moilanen Marketta	KESK
Heikkinen Jorma	KESK
Moilanen Markku	KESK
Kemppainen Jaana	PS

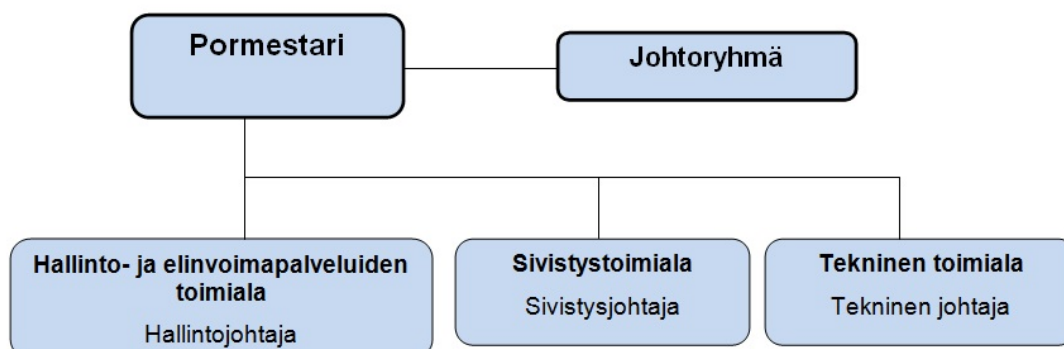
Puolangan kunnan palveluorganisaatio

Puolangan kunnan palveluorganisaation muodostavat hallinto- ja elinvoimapalveluiden toimiala, sivistystoimiala ja tekninen toimiala.

Toimialojen välisestä tehtäväjaosta määrätään hallintosäännössä. Yhteistyötä koordinoidaan johtoryhmätyöskentelyn kautta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimialojen johtavat viranhaltijat, joille on hallintosäännössä määritelty päätösvaltaa.

Kunnan palveluorganisaatiossa työskenteli vuoden 2020 lopussa 102 työntekijää, joista 2 oli opinto- tai virkavapaalla. Kunta on näin ollen alueella merkittävä työllistäjä.

PALVELUORGANISAATIO

Tilivelvolliset viranhaltijat

Harri Peltola, pormestari

Aija-Mari Partala, hallintojohtaja 31.10.2020 saakka

Anna-Kaarina Uusitalo, sivistysjohtaja

Ismo Moilanen, tekninen johtaja 31.10.2020 saakka

Ville Keränen, va tekninen johtaja 1.11.2020 alkaen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen kehitys

Koko maan tilanne

Talouden selvä toipuminen covid-19-epidemiasta siirtyy vuoden 2021 puolelle, sillä epidemian toinen aalto hidastaa talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta vuoden 2021 puolella. Bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 3,3 % v. 2020 ja sen jälkeen kasvavan 2,5 % v. 2021. Ennuste perustuu oletukselle, että covid-19-epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painetaan voimakkailla rajoituksilla matalalle tasolle vuodenvaihteen aikana. Jos ilmaantuvuus kääntyy uudestaan nousuun rajoitusten löysentämisen jälkeen, niitä voidaan joutua kiristämään uudestaan vuoden 2021 alkupuolella. Tämä luo taloudenpitäjille epävarmuutta, mikä heikentää talouden palautumista vuoden 2021 keväällä. Rokotteiden käyttöönotto kevään aikana parantaa taloudenpitäjien uskoa tulevaisuuteen ja vähitellen kääntää yhteiskunnan kohti normaaleja aikoja. Talouden toipumien alkaa pandemiaan liittyvän epävarmuuden hälventyessä vuoden 2021 kuluessa. Vuoden 2021 loppua kohden kiihtyvä kasvu nostaa myös vuoden 2022 talouskasvua. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,0 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023. Keskipitkällä aikavälillä kasvu hidastuu, kun työpanoksen kasvu hidastuu. Kuitenkin vajaan 1½ prosentin vauhdissa pysyvä kasvu on potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia nopeampaa. Julkisen talouden alijäämä pysyy suurena v. 2021, kun vuoden alkupuolelle jatkuvan epidemian hoito ja sen vaikutuksia lieventävät tukitoimet pitävät julkiset menot korkealla tasolla. Tilanteen normalisoituessa alijäämä pienenee asteittain tulevina vuosina. Tulojen ja menojen välinen epätasapaino pysyy kuitenkin niin suurena, että julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen näyttää jatkavan kasvuaan koko 2020-luvun alkupuoliskon ajan.

Kuntatalous

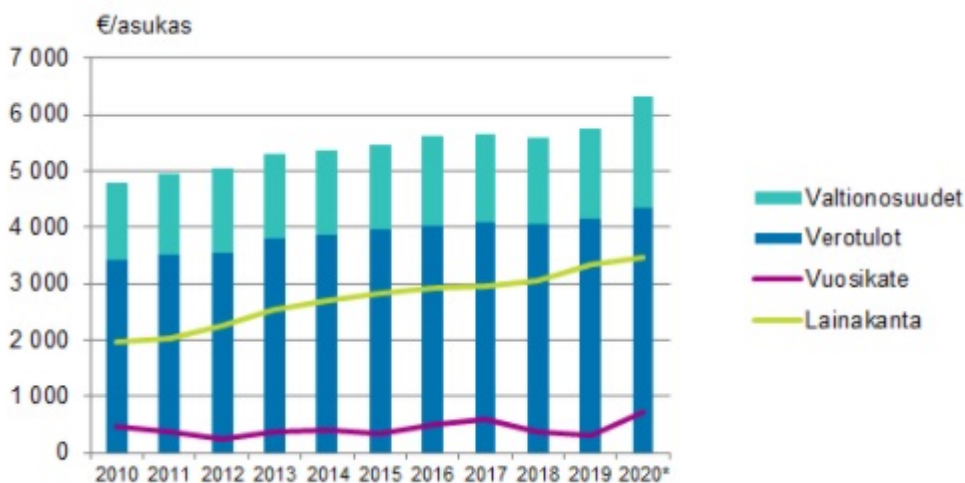
Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 1,7 prosenttia. Toimintatuottojen arvioitiin vähenevän 3,8 prosenttia. Toimintakuluja kunnilla oli yhteensä 38,5 miljardia euroa, ja toimintatuottoja 6,9 miljardia euroa. Toimintakate heikkeni 3,1 prosentilla -31,3 miljardiin euroon.

Valtionosuuksia kunnat saivat vuonna 2020 omien arvioidensa mukaan yhteensä 11,0 miljardia euroa, mikä on 2,4 miljardia eli 27,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Verotulot kasvoivat 0,9 miljardilla eurolla eli 4,0 prosentilla 23,8 miljardiin euroon. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 336 euroa. Vuosikate yli kaksinkertaistui edellisestä vuodesta 4,0 miljardiin euroon. Manner-Suomen kunnista kahdella oli tilinpäätösarviossa negatiivinen vuosikate. Edellisen vuoden toteutuneissa tilinpäätöksissä negatiivinen vuosikate oli 65 kunnalla. Kuntien yhteenlaskettu tulos kasvoi -0,2 miljardista eurosta 1,7 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan vuoden 2020 lopussa yhteensä 19,1 miljardia euroa. Kasvua edellisen vuoden toteutuneista tilinpäätöksistä oli 3,8 prosenttia. Lainakanta asukasta kohden oli 3 478 euroa. Kuntien yhteenlasketut investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,6 prosenttia 4,2 miljardiin euroon.

Manner-Suomen kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätösarvioissa oli ulkoisia toimintakuluja 16,2 miljardia euroa. Toimintakulut kasvoivat 1,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Toimintakate oli 0,7 miljardia euroa. Tilikauden tulos heikkeni hieman, ollen -0,1 miljardia euroa. Kuntayhtymien investointimenot kasvoivat 6,3 prosentilla 1,4 miljardiin euroon. Yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden lopussa 5,5 miljardia euroa ja se kasvoi vuodessa 17,5 prosentilla.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2010-2020

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4.neljännes 2020, Tilastokeskus.

Kainuun kehitys

Kainuun alueella jatkunut myönteinen suhdannekehitys työttömyyden laskussa pysähtyi ja työttömyys kasvoi vuoden takaiseen verrattuna kaikissa Kainuun kunnissa. Tilanne kuitenkin parantui

koronaviruksen leviämisen jälkeisestä huipusta. Työttömiä työnhakijoita oli Kainuussa vuoden 2020 lopussa 3 828 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on 11,6 %.

Kainuun väkiluku oli 31.12.2020 yhteensä 71 680 henkilöä, jossa laskua edellisvuoteen 626. Väestörakenteessa aktiiviväestön osuus pienenee ja vanhusväestön osuus kasvaa. Kainuussa väestön keskittyminen Kajaanin seudulle jatkuu.

Korona-aika on lisännyt tulomuuttoa Kainuuseen. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2020 Kainuuseen muutti muualta Suomesta 3058 henkilöä, mikä on 256 henkilöä edellisvuotta enemmän. Kokonaisnettomuutto jäi kuitenkin viime vuonnakin miinukselle, mutta vain 31 henkilöllä. Kokonaisnettomuutto kasvoi neljässä Kainuun kunnassa: Paltamossa +16, Puolangalla +9, Ristijärvellä +2 ja Sotkamossa +28 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli Kainuussa 202 henkilöä. (Kainuun Liitto.)

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Puolangan kunnan toiminnassa tapahtui olennaisia muutoksia vuonna 2020. Kunnan toimintaan vaikuttavien muutosten toteuttaminen jatkuu myös vuoden 2021 puolella.

Verotuloja kertyi talousarvioon nähden 117 000 euroa ennakoitua vähemmän ja valtionosuuksia vastaavasti 515 000 enemmän.

Kunnanhallitus hyväksyi (23.1.2020 § 9) esityksen antaa pormestarille valtuudet allekirjoittaa tarvittavat ICT- palvelusopimukset Tieran verkkokauppaan liittyen ja tarvittavan projektisopimuksen Sofigate Oy:n kanssa.

Kunnanhallitus hyväksyi (30.1.2020 § 13) sopimuksen sote -palvelujen osittaisesta jatkamisesta.

Kunnanhallitus hyväksyi (27.2.2020 § 24) Kainuun pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen voimassaolon jatkamisen vuoden 2020 loppuun saakka ja päivitti sosiaali- ja terveydenhuollon taksat.

Kunnanhallitus hyväksyi (14.04.2020 § 41) tilinpäätöksen ja henkilöstöraportin 2019 sekä muutokset poikkeusoloista johtuen § 43 & 45 ja aloitti yt -menettelyt poikkeusoloista johtuen § 44.

Valtuusto hyväksyi (24.6.2020 § 7) tilinpäätöksen 2019 ja osavuositarkastuksen 1-4 2020 (§ 10) sekä myönsi Honkainfralle lainantakauksen (§ 5).

Kunnanhallitus päätti (04.08.2020 § 71) aloittaa sosiaali- ja terveystalouden kilpailuttamisen.

Kunnanhallitus hyväksyi (25.08.2020 § 78) talousarvion raamin vuodelle 2021.

Kunnanhallitus hyväksyi (08.10.2020 § 93) lausunnon Kainuun pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä.

Valtuusto aloitti (8.10.2020 § 14) Kongasjärven ranta-asemakaavan laatimisen.

Valtuusto hyväksyi (27.10.2020 § 19) uuden liikuntahallin rakentamishankkeen kustannusarvioltaan 3,5 miljoonaa sekä (20 §) biokaasulaitoksen rakentamishankkeen kustannusarvioltaan 1,7 miljoonaa, johon saadaan Karelia CBC -ohjelman rahoitus 84 %.

Valtuusto päätti (16.11.2020 § 24 & 25) säilyttää verotuksen ennallaan.

Kunnanhallitus hyväksyi (26.11.2020 § 121) Terveystalo Kuntaturva Oy:n tarjouksen sote -palvelujen tuottamisesta.

Kunnanhallitus hyväksyi (3.12.2020 § 129) muutetun sopimuksen työllisyyden hoidosta ja perusti työllisyyskoordinaattorin viran.

Valtuusto hyväksyi (21.12.2020 § 29) vuoden 2021 talousarvion. Hietavaaran tuulipuiston kaavoittaminen päätettiin aloittaa (§ 30) ja kunta liittyi Hinku -verkostoon (§ 31).

1.1.5 Puolangan kunnan henkilöstö

Toimintakertomuksessa esitetään henkilöstömäärä tilinpäätösvuonna sekä palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella. Henkilöstötiedot raportoidaan tarkemmin erillisellä Henkilöstöraportilla 2020, joka esitetään tilinpäätöksen yhteydessä.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Puolangan kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2020 yhteensä 102, joista opinto-/virkavapaalla oli 2 henkilöä. Henkilöstöstä vuonna 2020 työskenteli vakinaisissa palvelussuhteessa 62 henkilöä ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 31 henkilöä. Vuodenvaihteessa 2020 palkkatukityöllistettyjä oli 5 henkilöä ja oppisopimuskoulutuksessa oli 2 henkilöä. Sivutoimisia vuonna 2020 oli 14 henkilöä. Sivutoimisia työntekijöitä ovat kansalaisopiston tuntiopettajat.

Palvelussuhde	hallinto- ja elinvoimapalvelut	sivistystoimiala	tekninen toimiala	yhteensä
Toistaiseksi voimassa oleva	16	33	13	62
Määräaikainen	3	23	5	31
Palkkatukityö	2	1	2	5
Oppisopimuskoulutus	0	1	1	2
Opinto-/virkavapaa	0	2	0	2
Henkilöstö 31.12.2020	21	60	21	102

Taulukko: Henkilöstömäärä ja palvelussuhteen luonne v. 2020.

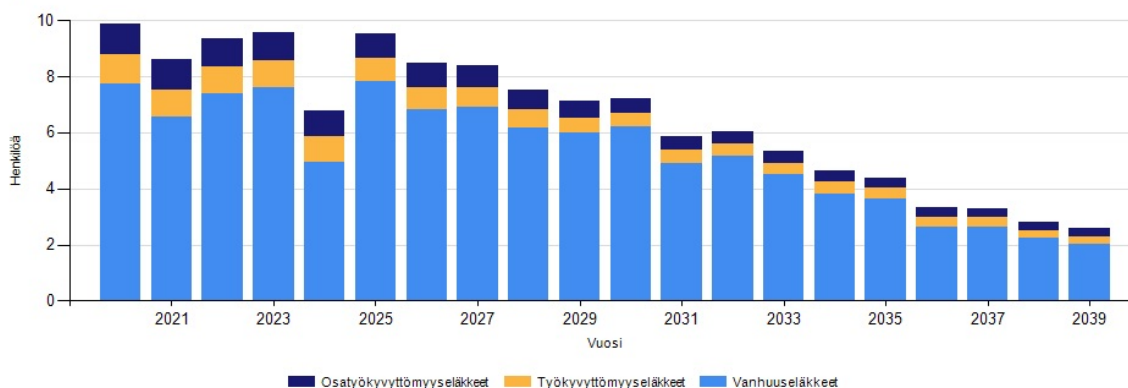
Vakituisista ja määräaikaisista (ml. oppisopimuskoulutus ja palkkatukityö) työntekijöistä kokoaikaisia työntekijöitä oli 90 ja osa-aikatyössä olevia 3. Määräaikaisuuden pääasiallisina syinä olivat palkkatuettu työ, oppisopimuskoulutus sekä erilaiset hankkeet ja projektit.

Osa-aikatyö on etupäässä työntekijän itsensä toivoma työaika. Se mahdollistaa työurien pidentämisen ja hiljaisen tiedon siirron uusille työntekijöille, mutta ennen kaikkea henkilökohtaisen elämän, perhetilanteen ja työn yhteensovittamisen.

Eläkkeelle siirtyminen

Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Puolangan kunnassa työskentelevän henkilöstön keski-ikä vuonna 2020 oli 49 vuotta.

Eläköitymisennuste 2020 - 2039

Kuva: Kevan tilasto eläköitymisennusteesta 2020 – 2039 Puolangan kunnan* osalta.

Kunnan palveluksesta on arvion mukaan jäämässä eläkkeelle vuosina 2020 – 2021 aikana yhteensä noin 20 työntekijää, *lukuun sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palveluksessa olevat henkilöt.

Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä vuonna 2020 oli 60,2 vuotta, vuonna 2019 keski-ikä oli 61,9 vuotta.

Puolangan kunnasta vanhuuseläkkeelle siirtyi vuonna 2020 vanhuuseläkkeelle siirtyi 5 henkilöä ja muulle eläkkeelle 1 henkilö. Vuonna 2019 vanhuuseläkkeelle siirtyi 7 henkilöä.

Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

Sairauspoissaolot

Vuoden 2020 sairauspoissaoloista kertyi poissaolopäiviä 1343 eli 13 työpäivää/työntekijä (vuonna 2019 1538 eli 15 työpäivää/työntekijä). Terveysperusteiset palkalliset ja palkattomat poissaolot lasketaan työpäivinä. Sairaudesta johtuvat poissaolot osoittavat hyvin henkilöstön toimintakykyä. Huomattavaa on, että yksittäiset pitkät sairauslomamat nostavat koko toimialan sairauspoissaolotilastoja.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu sairauspoissaolot jaksoina ja kalenteripäivinä, vuoden 2019 tiedot suluissa.

Toimiala	jaksojen lkm	kalenteripv
hallinto- ja elinvoimapaalvelut	18 (50)	737 (699)
sivistystoimiala	118 (113)	844 (921)
tekninen toimiala	28 (51)	311 (536)
yhteensä	164 (214)	1892 (2156)

Tapaturmat

Vuonna 2020 sattui 6 työtapaturmaa, 3 sivistystoimialalla ja 3 teknisellä toimialalla. Muilla toimialoilla ei sattunut tapaturmia vuonna 2020.

Työkykyä ylläpitävä toiminta

Työhyvinvointikysely toteutettiin henkilöstölle loppuvuodesta 2019. Kyselyyn vastasi 58 henkilöä. Kysely toteutettiin Webropol -kyselynä.

Kyselyn mukaan henkilöstö koki henkisen ja fyysisen työhyvinvoinnin (motivaatio, työnilo, fyysinen kunto) hyväksi, keskiarvo oli kahdeksan. Työyhteisö kokee muutokset mahdollisuutena, mutta haasteena koettiin muutoksen ajankohtaisista asioista tiedottaminen. Yhteisöllisyys, toisten auttaminen ja arvostaminen sekä oman työn tavoitteiden tunteminen oli kyselyn mukaan korkealla tasolla. Työyhteisössä vallitsee myönteinen kehittämisen ilmapiiri.

Kysely on tarkoitus tehdä säännöllisesti. Seuraava kysely on tehdään vuonna 2021.

Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista tuetaan monin erin tavoin. Henkilöstöllä oli mahdollisuus käydä ilmaiseksi kuntosalilla kerran viikossa, lisäksi henkilöstölle oli ilmainen lentopallovuoro tai muu palloiluvuoro. Kansalaisopiston kausikorttiin sai 25 %:n alennuksen tai vaihtoehtoisesti maksuttoman kuntosaliedun. Vuoden alusta otettiin käyttöön henkilöstölle E-Passi liikunta- ja hyvinvointipalvelujen käyttöä varten. Toimialoilla oli mahdollisuus joko yhden koko päivän tai kahteen puolen päivän mittaiseen virkistäytymispäivään. Koronapandemia rajoitti näiden toteutumista vuonna 2020.

Työterveyshuollon palvelut tuottaa Terveystalo Oy Puolangalla. Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2020 olivat 37 956 euroa, joista Kelan kunnalle korvaamia kustannuksia noin 10 000 euroa.

Yhteistoiminta

Kunnassa toimii Yt -toimikunta henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä.

Työsuojeluorganisaatio koostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista, jotka kokoontuvat tarpeen mukaan.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut vuonna 2020 olivat yhteensä 4 931 286 euroa, johon sisältyy investointien henkilöstökuluja 113 892 euroa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Puolangan kunnassa

Puolangan kunnassa laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu yhdenvertaisuuslakiin sekä lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Tasa-arvo on kaikkien ihmisten perusoikeus ja jokaisen demokraattisen yhteiskunnan perusarvo.

Puolangan kunta ottaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteet huomioon kaikissa päätöksissään, niiden valmistelussa ja toimeenpanossa. Tavoitteena on aidosti monimuotoisen, tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen työyhteisön rakentaminen. Puolangan kunta on työpaikka, jossa kaikki työntekijät tekevät työtä samoilla ehdoilla ja samoin edellytyksin.

Puolangan kunnassa on laadittu ohjeistusta tasapuolisen kohtelun takaamiseksi, koskien koko henkilökuntaa. Kunnassa on käytössä seuraavia ohjeistuksia: Sairauspoissaolojen hallinnollinen ohje - Ohje esimiehille ja henkilöstölle sairauslomien hyväksymisestä, Työhyvinvoinnin varhainen ja tehostettu tuki sekä päihdeohjelma - Toimintatavat Puolangan kunnassa, Savuton kunta - ohjelma ja Henkilöstö - ja koulutussuunnitelma.

1.1.6 Ympäristöasiat

Tekninen lautakunta toimii Puolangan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Se vastaa ympäristöviranomaiselle kuuluvista ilmansuojelun, vesiensuojelun, jätehuollon, meluntorjunnan, lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asioista. Lisäksi sen vastuulle kuuluu luonnonsuojeluun ja ympäristön tilan seurantaan liittyvät tehtävät Puolangan kunnan alueella. Viranomaisen vastuisiin kuuluvat myös ympäristö- ja maaineslupien valmistelu sekä valvonta.

Vesi- ja viemärilaitos

Puolangan kunnan tekninen toimi vastaa kunnan omistamista vesi- ja viemärilaitosten verkostojen rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta.

Puolangalla on kaksi jätevedenpuhdistamo, toinen sijaitsee kirkonkylällä ja toinen Paljakassa. Kirkonkylän puhdistamo on biologinen ja Paljakan puhdistamo on kemiallinen.

Jätehuolto

Palvelun järjestämisvastuu on Kainuun jätehuollon kuntayhtymällä. Ekokympillä on lajitteluasema, jossa jätteet lajitellaan säännösten mukaisesti jatkokäsittelyyn. Tämän lisäksi Ekokympillä on kymmenkunta jätteiden aluekierrätyspistettä kunnan alueella.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnalla on käytössä sidonnaisuusrekisteri, jonka tiedot julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Sidonnaisuusrekisterin tarkoituksena on lisätä päätöksenteon läpinäkyvyyttä.

Puolangan kunta noudattaa toiminnassaan ohjeita korruption vastaisesta toiminnasta sekä ihmisoikeusasioista.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Puolangan kunnan tulevaan kehitykseen vaikuttaa tulorahoituksen kehittyminen. Verotulojen kehittymiseen ja kasvuun tarvitaan kunnan elinvoiman ja työllisyyden kehittymistä positiiviseen suuntaan.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on 192 111 euroa (v. 2019, 168 000 e). Koronapandemia heikensi työllisyystilannetta merkittävästi. Kunta on panostanut työttömyyden hoitoon, jotta työmarkkinatuen kuntaosuus saataisiin laskuun.

Kunta panostaa tulevina vuosina Honkavaaran alueeseen ja luo uusia investointimahdollisuuksia ulkopuolisille yrityksille. Investoinneilla luodaan uusia työpaikkoja ja pyritään siten vaikuttamaan positiivisesti väestökehitykseen. Paljakan matkailualueen kehittyminen jo nyt päätettyjen uusien investointien myötä luo uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Paltamoon suunniteltu KaiCell Fibers Oy:n biotuotetehdas on tulevaisuudessa merkittävä työllistäjä myös puolankalaisille toimijoille.

Puolangan kuntastrategia on 2018 – 2025 on valmistunut keväällä 2018. Siinä on määritelty kunnan kehityksen linjaukset ja painopisteet tuleville vuosille. Myönteisen kehityksen kannalta on tärkeää myös valmistella toimenpideohjelmat talousarvion laatimisen yhteydessä.

Keväällä 2020 alkanut koronaviruspandemia aiheutti ja tulee aiheuttamaan sekä taloudellisia että toiminnallisia haasteita kunnan toiminnoille.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan kauden talousarvioon

Vuosikate oli 2 325 milj. euroa, joka on kaksinkertainen suunnitelman mukaisiin poistoihin verrattuna. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 1 344 099 euroa. Valtionosuudet laskevat vuodelle 2021 ja talousarvion mukainen kulurakenne on 2020 vuoden tasolla, joten vuoden 2021 tulostavoitteen saavuttaminen on haasteellista.

Verotulot toteutuivat vuonna 2020 edellisvuoden suuruisena ja valtionosuudet nousivat 6 % edellisvuoteen verrattuna.

Edelleen alhaisesta korkotasosta johtuen korkokulut säilyivät maltillisina. Lainakanta oli taseessa vuoden lopussa 4,65 milj. euroa, joka tekee 1867 euroa/asukas. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa 4,65 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa ei ollut käytössä.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessaan arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävämpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat toiminnalliset riskit, rahoitus- ja vahinkoriskit.

Puolangan kunnassa on hyväksytty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus. Toimialojen riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan toimintakertomuksessa.

Korona- pandemiariskit

Kevään 2020 aikana Suomeen levinnyt koronapandemia aiheutti merkittäviä taloudellisia- ja toiminnallisia vaikutuksia koko yhteiskuntaan. Pandemian vaikutukset Puolangan kuntaan tulevat aiheuttamaan merkittäviä taloudellisia- ja toiminnallisia vaikutuksia alla kuvattujen riskien lisäksi. Kuntatalous tulee tarvitsemaan tukea valtion taholta. Lisäksi tähän liittyy merkittävä riski sen myötä, että osa henkilöstöstä voi sairastua ja kunnan toiminnoissa tulee haasteita.

Taloudelliset riskit

Taloudellisen riskin muodostaa muun muassa se, että toiminta ei ole tavoitteiden mukaista tai poikkeamia asetetuista tavoitteista ei oteta huomioon.

Kunnan tulorahoitus perustuu pääosin valtionosuuksiin ja verotuloihin, joihin kohdistuvat muutokset heijastuvat suoraan kunnan talouteen. Riskiä voidaan pienentää kulutason sopeuttamisella pienenevän tulorahoituksen tasolle. Lisäksi hallittu investointisuunnittelu ja elinvoiman kehittäminen ovat keinoja varautua tulorahoituksen vähenemiseen.

Rahoitusriski on kunnan velkaantumisaste ja korkotason nousu. Riskiin on varauduttu kartoittamalla lainojen korkoriskit ja puolet lainoista on kiinteäkorkoisia. Lyhytaikaisten lainojen korot ovat tällä hetkellä negatiivisia.

Riskin muodostaa myös se, että kirjanpitoa ei hoidettaisi lakien ja määräysten mukaisesti tai saatavia ei saataisi perityksi. Keinoja riskien toteutumisen ehkäisemiseksi ovat muun muassa varovaisuuden periaate, toiminnan ja talouden suunnitteluun liittyvät ohjeet, koulutukset ja talouden seuranta sekä raportointi. Lisäksi laskujen huolellinen asiatarastus ja hyväksyminen, kassavarojen tarkastukset, täsmäykset, henkilökunnan koulutus ja ohjeistus arvonlisäveron käsittelyyn ovat keinoja estää riskien toteutuminen.

Puolangan kunnalla on Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa keskeneräinen eläkevastuumaksuihin liittyvä riita-asia. Se koskee Kainuun sairaanhoitopiirin ja sitä edeltävien kuntayhtymien ennen vuotta 2005 eläkkeelle jääneiden työntekijöiden eläkevastuumaksuja.

Toiminnalliset riskit

Merkittävämmät riskit kohdentuvat henkilöstöön. Kunnan ohut organisaatio pitää sisällään riskin avainhenkilöiden jäämisestä pois nopealla aikataululla, jolloin tiedon ja osaamisen siirto muulle organisaatiolle jää tekemättä. Riskiin on varauduttu tiedon jakamisella useammalle henkilölle sekä nimeämällä varahenkilö/työpari.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöt ja mahdolliset väärinkäytökset muodostavat riskin, johon on varauduttu laatimalla tietoturvaliittimet ja käyttäjäsitoumukset. Tietosuojasetuksen vaatimat toimenpiteet on kunnassa tehty. Kunnassa on varauduttu tietosuojasioihin. Salassapitositoumus vaaditaan kaikilta työntekijöiltä.

Strategiset riskit

Toimintaedellytyksiin liittyvä merkittävä riski on yleinen kansallinen ja maailmalla vallitseva taloudellinen tilanne. Sillä on vaikutusta suoraan työllisyyteen ja siihen, miten valtio voi kuntien peruspalveluita rahoittaa. Ikärakenteen muutos on riski ja sen suotuisaan kehitykseen voidaan vaikuttaa luomalla uusia työpaikkoja. Riskeihin varaudutaan panostamalla kunnan elinvoimaisuuteen sekä hyödyntämällä Honkainfra Oy:n tuomia mahdollisuuksia Honkavaaran alueella.

Vahinkoriskit

Vakuutus sopimukset on kilpailutettu ja käydään läpi vuosittain kunnan vakuutusmeklarin kanssa. Kunnan vahinkoriskit koostuvat kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista sekä henkilöstön, oppilaiden tai asiakkaiden tapaturmista. Riskeihin on varauduttu pitämällä vakuutukset ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat myös ajan tasalla.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan jaosto on antanut 30.10.2020 päivitetyn ohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Ohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Lisäksi tulee selvittää, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää.

Kunnanhallitus on hyväksynyt vuonna 2019 Puolangan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Kunnan hallintosäännössä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä.

Konsernijohto vastaa konsernin ohjauksesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta kunnanhallituksen hyväksymän ohjeen mukaisesti. Kuntakonsernin selonteko esitetään kuntakonsernin toimintaa ja taloutta koskevassa osiossa.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Päätöksenteon perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. Lisäksi lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan oleellimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit. Kunnalla on voimassa kattava vakuutusturva vahinkoriskien realisoitumisen varalta. Kunnan vakuutukset ovat Pohjolassa ja vakuutusmeklari Novum Oy:stä. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kuntien eläkevakuutuksessa.

Kunnanhallituksella ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntejä.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on ensisijaisesti tilivelvollisilla viranhaltijoilla. Koko kunnan sisäinen valvonta on toteutunut mm. lautakuntien ja kunnanhallituksen neljän kuukauden välein laadittavilla osavuositarkastuksilla. Talouden tunnuslukuja on seurattu toimialoittain kuukausittain.

Päätöksenteko

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien työskentelyä pöytäkirjojen välityksellä. Pormestarin ja hallintojohtajan viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä kunnanhallituksessa, sivistystoimialan viranhaltijapäätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen toimialan viranhaltijapäätökset teknisessä lautakunnassa.

Viranhaltijapäätökset tehdään Dynasty -asianhallintajärjestelmässä ja ne ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Henkilöstöä koskevat päätökset, esimerkiksi vuosilomat ja sairauslomat, tehdään Ess7- ohjelmassa. Kukin työntekijä tai yksikön sihteeri syöttää hakemuksen sähköisesti ja lähettää esimiehelle hyväksyttäväksi. Päätös menee sähköisesti suoraan henkilöstöhallinnon järjestelmään palkanlaskennan perusteeksi. Työsopimukset ja virkamääräykset tehdään samoin Ess7- ohjelmassa. Matkalaskut tehdään M2 – matka – ja kulunhallintajärjestelmässä. Matkalaskujen hyväksyntäkierto, maksatus ja kirjanpitoonsiirto tapahtuvat sähköisesti.

Talous

Monetra Oulu Oy hoitaa sopimuksen mukaan kunnan kirjanpidon.

Kunnan vastuualueiden velvollisuutena on varmistua annettujen ja saatujen tietojen oikeellisuudesta ja ajanmukaisuudesta. Vastuualueet raportoivat talousarviossa annettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Tekniset palvelut antaa selvityksen valmistuneista investoinneista vuosittain.

Laskujen asiatarkastajien ja hyväksyjien tulee olla eri henkilöitä. Laskun hyväksyjä vastaa laskun ja tiliointien oikeellisuudesta sekä siitä, että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä. Hyväksyjä huolehtii myös siitä, että laskut ja muut maksutositteet tulevat viivytyksettä hyväksytyiksi ja toimitetaan maksettavaksi niin, etteivät maksut viivästy.

Saatavien perintä ja valvonta on Monetra Oulu Oy:n tehtävänä sopimuksen perusteella.

Muuta

Henkilöstölle tiedotetaan muutoksista ja uusista ohjeista sähköpostilla ja osastopalavereissa.

Tiedotusvälineille lähetetään kokousten esityslistat. Kokouksissa tehdyt päätökset löytyvät yleensä heti kokouksen jälkeen sähköisessä muodossa Puolangan kunnan kotisivuilta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019		
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 024 750,40	1 813 690,69		
Maksutuotot	1 227 625,94	1 342 638,51		
Tuet ja avustukset	512 759,54	382 497,78		
Muut toimintatuotot	772 465,95	4 537 601,83	1 358 059,24	4 896 886,22
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		113 892,31		0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 386 703,03	-3 477 042,83		
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 457 905,72	-1 474 505,09		
Muut henkilösivukulut	-86 677,52	-76 473,60		
Palvelujen ostot	-17 853 316,01	-18 285 828,53		
Aineet ja tarvikkeet	-1 991 702,69	-1 813 881,88		
Avustukset	-903 801,56	-835 344,44		
Muut toimintakulut	-144 744,62	-25 824 851,15	-168 581,86	-26 131 658,23
TOIMINTAKATE		-21 173 357,01		-21 234 772,01
Verotulot		8 456 800,70		8 469 456,05
Valtionosuudet		15 082 100,00		14 182 903,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Muut rahoitustuotot	7 050,46	12 078,19		
Korkokulut	-34 361,19	-42 323,19		
Muut rahoituskulut	-13 160,62	-40 471,35	-5 414,36	-35 659,36
VUOSIKATE		2 325 072,34		1 381 927,68
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 125 019,20		-1 034 406,69
TILIKAUDEN TULOS		1 200 053,14		347 520,99
Poistoeron muutos		144 045,60		144 045,60
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		1 344 098,74		491 566,59

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toimintatuotot / Toimintakulut %	18	19
Vuosikate / Poistot %	207	134
Vuosikate € / asukas	933	546
Asukasmäärä	2 491	2 530

1.3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 325 072,34	1 381 927,68
Tulorahoituksen korjaukset	-22 619,60	-651 497,28
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 302 452,74	730 430,40
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-731 621,23	-1 430 742,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220 000,00	98 632,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 000,00	1 516 135,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-498 621,23	184 024,63
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 803 831,51	914 455,03
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0,00	-331 097,87
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-900 005,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	568 907,13
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 581 296,30	-781 296,30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-581 296,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 581 296,30	-200 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-25 058,58	-155 577,16
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 855,97	9 441,61
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	397 232,98	95 403,99
Korottomien velkojen muutos	-433 147,53	-260 422,76
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 606 354,88	-1 267 971,33
RAHAVAROJEN MUUTOS	197 476,63	-353 516,30
RAHAVARAT 31.12.	2 361 531,46	2 164 054,83
RAHAVARAT 1.1.	2 164 054,83	2 517 571,13
RAHAVAROJEN MUUTOS	197 476,63	-353 516

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta 1000 €	5 174	3 965
Investointien tulorahoitus %	454	104
Lainanhoitokate	2	2
Kassan riittävyys pv	31	27
Asukasmäärä	2 491	2 530

1.3.3 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	100 110,43	139 402,15
Aineettomat oikeudet	100 110,43	139 402,15
AINEELLISET HYÖDYKKEET	17 484 205,16	18 088 361,41
Maa- ja vesialueet	2 308 956,23	2 305 006,23
Rakennukset	12 832 049,89	12 601 730,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 842 152,39	2 016 933,00
Koneet ja kalusto	223 298,19	154 521,29
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	260 929,67	993 351,86
SIOITUKSET	2 134 494,82	2 116 994,82
Osakkeet ja osuudet	2 134 494,82	1 216 989,82
Muut saamiset	0,00	900 005,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 718 810,41	20 344 758,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 346,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	3 583 371,31	3 980 604,29
PITKÄAIKAISET SAAMISET	3 000,00	176 000,72
Lainasaamiset	0,00	170 000,72
Muut saamiset	3 000,00	6 000,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	3 580 371,31	3 804 603,57
Myyntisaamiset	2 044 636,64	2 513 773,99
Lainasaamiset	10 550,00	10 550,00
Muut saamiset	167 506,58	102 259,30
Siirtosaamiset	1 357 678,09	1 178 020,28
RAHOITUSARVOPAPERIT		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
RAHAT JA PANKKISAAMISET	636 780,66	439 304,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 944 902,77	6 144 659,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 665 052,11	26 490 764,43

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 618 983,95	12 618 983,95
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 653 180,10	2 161 613,51
Tilikauden yli-/alijäämä	1 344 098,74	491 566,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 616 262,79	15 272 164,05
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	864 273,68	1 008 319,28
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	864 273,68	1 008 319,28
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	37 848,67	60 018,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	61 304,49	47 540,12
Muut toimeksiantojen pääomat	5 346,00	8 262,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	66 650,49	55 802,52
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	4 340 405,95	4 827 230,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	4 069 074,05	4 650 370,35
Saadut ennakot	94 471,27	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	176 860,63	176 860,63
LYHYTAIKAINEN	3 739 610,53	5 267 229,33
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	581 296,30	1 581 296,30
Saadut ennakot	3 377,64	44 541,15
Lyhytaikaiset ostovelat	2 205 137,74	2 479 482,51
Muut velat	6 336,88	102 444,16
Siirtovelat	943 461,97	1 059 465,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 080 016,48	10 094 460,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 665 052,11	26 490 764,43

Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste %	68	62
Suhteellinen velkaantuneisuus %	28	37
Kertynyt ylijäämä	3 997 000	2 653 180
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	1 605	1 049
Lainakanta 31.12.	4 650 000	6 231 666
Lainat € / asukas	1 867	2 463
Lainasaamiset	0	0
Asukasmäärä	2 491	2 530

1.4. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Puolangan kunnan konserniin kuuluvat seuraavat yhtiöt ja kuntayhtymät, jotka on yhdistelty nimellisesti eli painoarvomenetelmän mukaan.

Nimi	Kunnan omistus-	Kunnan osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta tai tappiosta
Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratilat	100 %	447 222	2 266 305	-805,64
Honkainfra Oy	100 %	1 094 735	600 000	0
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	4,41 %	612 627	9 733 342	11 457
Kainuun Liitto	4,03 %	74 025	24 095	4082
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	4,38 %	95 197	168 907	9 091

Kunnan omistusyhteisöt:

Nimi	x	Kunnan osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta tai tappiosta
Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet Virastot *	38 %	x	x	x
Kiinteistö Oy Puolangan Toivolanrivi	29 %	60 168	5 695	-594
Kiinteistö Oy Puolangan keskus	23 %	85 596	850	2
As Oy Puolangan Maaherra	27 %	37 551	2 172	9
Auhon vesiosuuskunta	48 %	1 779	1 669	-705

* Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet Virastot tilanteen vuoksi tietoja ei ole saatavilla.

1.4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisön) sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useamman yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhtiössä.

Kuntayhtymä yhdistellään aina kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusoikeuden mukaisesti.

Puolangan kunnan konserniin kuului vuoden 2020 lopussa kaksi tytäryhteisöä Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratalot ja Honkainfra Oy. Konsernitilinpäätökseen on myös yhdistelty kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu Puolangan kunnan hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu käytännössä konserniyhteisön yhtiökokousedustajiksi ja hallituksen jäseniksi valittujen luottamushenkilöedustajien toimesta sekä kunnanhallituksen ja -valtuuston päätöksillä konserniin liittyvissä asioissa. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat edustajia tytäryhteisön toimielimessä.

1.4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

KOY Puolangan Vuokratalot

Yhtiö on perustettu 1998. Osakkeiden lukumäärä on 514 kpl, jotka omistaa Puolangan kunta.

Yrityksellä ei ole omaa henkilökuntaa.

Taloushallinnon palvelut on hankittu Rätinki Oy:ltä.

Kiinteistöjen hoitopalvelut on tuottanut kunnan tekninen osasto.

Rakennus- ja kunnossapitopalveluita on hankittu yrityksiltä tarpeen ja tarjonnan mukaan.

Asumispalveluiden markkinoinnin ja asiakaspalvelun on tuottanut Puolangan kunta.

Asuntojen käyttöaste on pysynyt edelleen tyydyttävänä n. 82 % ympäri vuoden.

Vuokraustoiminnan tuotot ovat hieman laskeneet, mikä johtuu suurimpien asuntojen vähentyneestä kysynnästä (vapaana n. 10 kpl kolmioita) ja kysynnän painottumisesta pienempiin asuntoihin.

Liikevaihtoa pienentää myös lukion käyttöön vuokrattujen asuntojen tulon kirjaaminen kirjanpidossa kohtaan muut kiinteistötuotot.

Vuokraustoiminnan tuotot olivat yhteensä 792 820,68 €. (v. 2019 vastaavasti 823 996 €)

Toiminnan hoito- ja käyttökustannukset nousivat niin, että tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja meni negatiiviseksi ollen -805,64 €. Tappio pienentää omaa pääomaa.

Yhtiön lainakannan uusinta ja talouden vakautusohjelma saatettiin loppuun 03/2020.

Yritys sai lahjoituksena osakkeen As Oy Puolangan Maaherrankatu 1 A 5.
Asunto kunnostetaan vuokratyöskäyttöön muiden asuntojen tapaan.

Kiinteistöhoitoon osallistuvan henkilöstön ammattitaito sekä kunnossapidon tiedonhallinta ovat avaintekijät pitkäntähtäimen suunnittelun ja kustannustehokkuuden parantamiseen.

Korjausvelka on kuin muukin velka – se pitää hoitaa. Korjausvelkaa ei esitetä tilinpäätöksessä, vaan se pitää lukea rivien välistä. Korjausvelka syntyy ja kasvaa kunnossapidon määrän ja laadun puutteen myötä. Hoitamaton korjausvelka johtaa terveysongelmiin, käyttökieltoon ja rakennuksen ennen aikaiseen purkuun.

Näihin asioihin paneudutaan yhteistyössä palveluntuottajan kanssa.

- Kiinteistöjen lukituksen ja avainhallinnan osalta työ on jo käynnistetty.
- Kiinteistöjen kunnossapidossa käytetään Buildercom- ohjelmaa, johon kirjataan kaikki kunnossapitotapahtumat.

Taloushallinnon palvelut siirtyvät 3 / 2021 aikana Rätinki Oy:ltä kuntakonsernin valitsemalle Monetra Oy:lle.

Yhtiön toiminnan kannalta tärkein ulkoinen tekijä on asuntojen kysynnän määrällinen ja laadullinen kehitys. Kiinteistöjen kunnossapitoa ja palvelutasoa kehitetään kysyntää vastaavasti. Tarvittaessa tulee luopua vajaakäytössä olevista rakennuksista. Asuintalovarausten käyttömahdollisuudet ja ehdot selvitetään.

Honkainfra Oy

Puolangan kunta yhtiöitti talousarviovuoden 2019 aikana kaukolämmön tuotannon Honkainfra Oy:lle. Honkainfra Oy on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiöittämisessä siirrettiin lämpökeskukset ja toimintaan oleellisesti liittyvät maa-alueet apporttisiirtona uuden yhtiön taseeseen. Kunnan omistama kaukolämpöverkko ja lämmön vähittäismyynti asiakkaille jäi kunnan omistukseen ja käyttöön.

Yhtiöön siirretyn omaisuuden arvo tehdyn arviokirjan mukaan muodostuu seuraavasti: Käypä arvo on 900 000 €, joista kiinteistöjen osuus on 426 000 € ja muu arvo 474 000 €.

Kunnan sijoitus yhtiöön muodostui seuraavasti:

Tase 1.1.2020

Kiinteistöt, maa- ja vesialueet	171 324 €
Rakennukset ja rakenteet	443 040 €
Liittymismaksut	15 103 €
<u>Liikearvo</u>	<u>458 896 €</u>
Yhteensä	1 088 363 €

Honkainfra Oy aloitti toimittansa lämmön tuottajana 1.1.2020.

Yrityksellä ei ole omaa henkilökuntaa. Toiminta perustuu palvelusopimuksiin.

Kiinteän polttoaineen toimittaja on Metsähallitus.

Taloushallinnon palvelut on tuottanut Monetra Oy.

Lämpökeskusten käyttö- ja hoitopalveluista on vastannut Puolangan kunta.

Rakennus- ja kunnossapitopalveluita on hankittu yrityksiltä tarpeen ja tarjonnan mukaan.

Biokeskusliiketoiminnat

Honkainfra Oy toteuttaa valtuuston asettamaa kunnan strategista tavoitetta lisätä biokeskusliiketoiminnalla alueen taloudellista toimeliaisuutta ja työpaikkoja. KARELIA CBC -ohjelmaan kuuluvassa Remac-hankkeessa Puolangan jäteveden puhdistamon yhteyteen ollaan toteuttamassa uutta mädätykseen pohjautuvaa lietteenkäsittely- ja pilotointilaitosta. Laitoksen rakentamisen on tarkoitus käynnistyä keväällä 2021 ja sen on tarkoitus olla valmis käyttöön otettavaksi keväällä 2022.

Puolangan kunta on hankkeen hakija / omistaja. Hankkeen rahoitus on hyväksytty siten, että 1.10.2020 alkaen hankkeeseen kohdistuvat kustannukset ovat tukikelpoisia. Rakennettava pilottilaitos tulee kunnan omaisuudeksi ja mahdollisista muutoksista päätetään myöhemmin rahoitusehtojen mukaisesti.

Honkainfra Oy:lle on myönnetty ympäristölupa biokaasulaitoksen käyttöön 01/2021.

Investoinnit

Kiinteän polttoaineen kattilan saneeraus

Hankkeen valmistelu aloitettiin kilpailuttamalla asiantuntijatyö.

Hankintaan kuului hankinta-asiakirjojen, urakkaohjelman ja urakkatarjouspyyntöjen laadinta yhteistyössä omistajan kanssa. Toimenpidekartoituksen perusteella määriteltiin saneerauksen tekninen laajuus.

Tarkoitus oli saneerata kiinteän polttoaineen kattila v. 2020 aikana niin, että sen käyttöikä jatkuu v. 2030 saakka.

Asiantuntijatyö tilattiin Planora Oy:ltä, joka oli jo aikaisemmin tehnyt selvityksiä lämpökeskuksen saneeraustarpeista.

Teknis-taloudelliset perusteet saneeraukselle:

1. Laitteiston tekninen rakenne ja toiminnan luotettavuus oli 20 vuotta käytössä olleiden laitteiden osalta loppumassa.
2. Lämpökuorman kasvu ja toistuvat tuotannon häiriöt lisäsivät öljyllä tuotettavan lämmön määrää ja käyttökustannuksia jatkuvasti.

Hankkeen toteutus

Tarjouskilpailuun osallistui 5 kotimaista toimittajaa ja sen voitti KPA Unicon Oy. Urakkasopimus allekirjoitettiin kesäkuussa. Yritys on tehnyt vastaavan saneerauksen myös Suomussalmen lämpökeskukseen.

Työt lämpökeskuksella aloitettiin tilaajan toimesta elokuun alussa poistamalla rakennuksen sähkölaitteita ja rakenteita saneerattavien laitteistojen alueelta.

Elokuun puolivälissä siirryttiin öljyllä toimivien varakattiloiden käyttöön. Työt etenivät tarkasti sopimuksen mukaisesti. Laitteiden toiminnalliset tarkastukset aloitettiin marraskuun puolivälissä. Tarkastusten jälkeen siirryttiin vaiheittain toimintakokeiden kautta normaaliin tuotantoon kiinteällä polttoaineella.

Mekaanisen saneeraustyön lisäksi lämpökeskuksen sähkö- ja automaatiojärjestelmää uusittiin ja laajennettiin laitteiston muutosten mukaisesti. Toimituksesta vastasi Puolangan kunnan tekninen osasto yhteistyössä laitoksen automaatiotoimittajan, Mipro Oy kanssa.

Hankkeen yhteydessä muutettiin tuhkan käsittelyä siten, että merkittävä osa saadaan kuivana ns. lentotuhkana erilleen ja voidaan käyttää nykyistä paremmin ravinnekiertoon hyödyksi metsään tai pellolle.

Investoinnin kokonaiskustannukset ovat noin 600 000 €, joka rahoitettiin kunnan takaamalla Kuntarahoitus Oy:n lainalla. Lisäksi öljyn käytöstä aiheutunut käyttökustannusten lisäys työn ajalta on n. 100 000 €.

Tulevat talvet näyttävät tarkemmin kuinka hyvin uusittu laitteisto antaa lämpöä mahdollisten pakkasjaksojen aikana. Tavoitteena on öljyn käyttö alle 5 % vuosienenergiasta, parantaa hyötysuhdetta ts. hakkeen käytön tehokkuutta sekä alentaa käyttö- ja kunnossapitokustannuksia.

1.4.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Konsernin kehityksen kannalta merkittävin muutos on Honkainfra Oy:n kehittyminen tulevina vuosina.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän uuden sairaalan rakentamisesta aiheutunut lainakannan kasvu vaikuttaa myös konsernin velkaisuuteen.

1.4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjeen mukaan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, pormestari ja hallintojohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnan tytäryhteisöjen ohjaus ja valvonta tapahtuu sisäisenä valvontana konsernijohtoon toimesta ja lisäksi tytäryhteisöihin kunnan nimeämät edustajat raportoivat kunnanhallitukselle keskeisiä tapahtumia.

1.4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	22 119 036,32	20 974 653,50
Toimintakulut	-42 211 184,69	-41 991 316,37
Toimintakate	-20 092 148,38	-21 016 662,87
Verotulot	8 456 800,70	8 469 456,05
Valtionosuudet	15 082 100,00	14 182 903,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 697,11	1 816,16
Muut rahoitustuotot	17 804,64	24 994,36
Korkokulut	-93 751,67	-84 641,72
Muut rahoituskulut	-124 662,50	-47 512,43
Vuosikate	3 248 839,90	1 530 352,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 865 205,25	-1 598 753,77
Arvonalentumiset		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 383 634,66	-68 401,22
Laskennalliset verot	-4 828,48	-18 190,14
Rahaston muutokset	604,58	5 226,63
Vähemmistöosuudet	-5 289,30	-6 707,68
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 374 121,47	-88 072,41

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52	50
Vuosikate/Poistot, %	174	96
Vuosikate, €/asukas	1 304	605
Asukasmäärä	2 491	2 530

Konsernin rahoituslaskelma

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3 248 839,90	1 530 352,55
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-68 327,92	-324 851,34
Toiminnan rahavirta	3 180 511,98	1 205 501,21
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 612 355,01	-4 747 903,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220 662,04	98 632,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	16 675,10	1 537 402,25
Investointien rahavirta	-2 375 017,87	-3 111 868,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	805 494,11	-1 906 367,71
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset	-11 200,00	
Antolainasaamisten vähennykset		16 110,80
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 863 786,00	2 206 800,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 657 133,20	-792 603,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-673 915,10	-753 198,98
Lainakannan muutokset	532 737,70	660 997,80
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00	-20 359,94
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-15 473,87	24 947,68
Vaihto-omaisuuden muutos	-22 996,97	-21 798,08
Saamisten muutos	-185 217,50	412 656,64
Korottomien velkojen muutos	-200 795,36	742 719,26
Muut maksuvalmiuden muutokset	-424 483,70	1 158 525,50
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	97 054,00	1 799 163,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	902 548,11	-91 093,54
RAHAVAROJEN MUUTOS	902 548,11	-91 093,54
Rahavarat kauden lopussa 31.12.	4 000 273,78	3 097 725,67
Rahavarat 1.1.	3 097 725,67	3 188 819,21

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta	-705	-974
Investointien tulorahoitus, %	136	33
Lainanhoitokate	1,9	1,5
Kassan riittävyys	31	24

Konsernin tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 049 857,04	27 509 609,42
Aineettomat hyödykkeet	291 046,54	244 433,66
Aineettomat oikeudet	140 185,30	178 930,83
Muut pitkävaikutteiset menot	150 684,03	65 502,37
Ennakkomaksut	177,21	0,46
 Aineelliset hyödykkeet	 27 474 108,77	 26 995 332,84
Maa- ja vesialueet	2 506 335,61	2 500 923,52
Rakennukset	21 228 181,27	15 073 487,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 232 146,02	2 377 163,42
Koneet ja kalusto	856 099,61	350 124,21
Muut aineelliset hyödykkeet	21 460,27	16 818,79
Keskenkäydyt hankinnat	629 886,00	6 762 943,21
Rahoitusosuudet	0,00	-86 127,53
 Sijoitukset	 284 701,74	 269 842,92
Osakkuusyhteisöosuudet	134 288,18	
Muut osakkeet ja osuudet	91 350,94	253 194,37
Muut lainasaamiset	16 110,80	0,00
Muut saamiset	42 951,82	16 648,55
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 169 947,63	 181 350,71
Valtion toimeksiannot	0,00	0,01
Lahjoitusrastojen erityiskatteet	6 935,17	6 947,05
Muut toimeksiantojen varat	163 012,46	174 403,65
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 9 502 513,22	 8 865 756,78
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	126 160,63	103 163,67
 Saamiset	 5 376 078,81	 5 664 867,47
Pitkäaikaiset saamiset	33 771,01	511 428,21
Lainasaamiset	30 771,01	31 423,21
Muut saamiset	3 000,00	480 005,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 342 307,80	5 153 439,26
Myyntisaamiset	2 338 017,86	2 821 294,60
Lainasaamiset	13 651,34	13 625,47
Muut saamiset	380 176,29	353 049,85
Siirtosaamiset	2 610 462,30	1 965 469,34
 Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
 Rahat ja pankkisaamiset	 2 275 522,98	 1 372 974,84
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 37 722 317,89	 36 556 716,91

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA	15 916 420,14	15 001 799,50
Peruspääoma	12 618 983,95	12 618 983,95
Muut omat rahastot	290 839,64	291 444,24
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 632 475,08	2 179 443,72
Tilikauden yli-/alijäämä	1 374 121,47	-88 072,41
VÄHEMMISTÖSUUS		
Vähemmistöosuus	32 341,93	27 052,64
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	320 288,70	382 178,36
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	299 099,29	325 958,21
Valtion toimeksiannot	227 441,86	251 294,34
Lahjoitusrahastojen pääomat	25 152,36	24 075,09
Muut toimeksiantojen pääomat	46 505,07	50 588,78
VIERASPÄÄOMA	21 154 167,83	20 819 731,19
Pitkäaikainen	14 165 816,91	12 149 629,86
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 750 752,07	11 632 150,44
Lainat julkisyhteisöiltä	25 037,01	214 339,00
Saadut ennakot	94 471,27	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	240 040,17	247 790,11
Laskennalliset verovelat	55 516,38	55 350,31
Lyhytaikainen	6 988 350,92	8 670 101,33
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	766 903,94	2 306 728,79
Lainat julkisyhteisöiltä	2 276,09	46 038,14
Saadut ennakot	12 022,72	55 202,46
Ostovelat	3 002 852,01	3 370 763,65
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	199 136,08	271 438,33
Siirtovelat	3 005 160,08	2 619 929,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 722 317,89	36 556 716,91

Konsernitaseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	42	41
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	46	48
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000€	3 007	2 091
Kertynyt ylijäämä(alijäämä)/asukas	1 207	827
Konsernin lainat, €/asukas	5 839	4 608
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	14 545	11 659
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	16	16
Kunnan asukasmäärä	2491	2530

1.5 Tilikauden tuloksen käsittely

1.5.1 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Puolangan kunnan tilikauden tulos vuodelta 2020 on 1 200 053,14 euroa.

Poistoeroa tuloutetaan 144 045,60 euroa. Tilikauden ylijäämäksi kirjausten jälkeen tulee 1 344 098,74 euroa. Kunnanhallitus esittää, että ylijäämä kirjataan taseen omaan pääoman tilikauden ylijäämä- / alijäämätilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kuntalain 65 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Se on valtuuston tahto siitä, miten kunnan käytössä olevat resurssit jaetaan ja mitä palveluita niillä lakisääteisten palveluiden lisäksi tuotetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava kuntalain mukaan talousarviota.

2.2 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet

Puolangan kunnanvaltuusto hyväksyi 20.2.2018 Puolangan kunnan strategian, jossa visio vuoteen 2025 on ”Vahva ja tolokku Puolanka”. Strategiaan on kirjattu yhteisten keskustelujen kautta syntyneet keskeiset toimintaperiaatteet, joilla strategiaa toteutetaan. Strategiassa kuvattua visiota tavoitellaan neljällä strategisella painopisteellä, joita toteutetaan yhdessä valituilla strategisilla tavoitteilla.

Valtuustoon nähden sitova			
Strateginen tavoite	Toiminnallinen/laadullinen tavoite 2020	Mittari	Toteuma 31.12.2020
Rohkea ja toimeenpanokykyinen Puolanka	Sosiaali- ja terveystalouden sopimuksen uudistaminen ICT – palvelujen uudistaminen Talous- ja henkilöstöhallinnon uudistuneiden palvelujen hyödyntäminen, kaikki järjestelmät käytössä huhtikuussa	K K K	Uusi sopimus vuosille 2021-2025 Uudistus pääosin tehty Kaikki järjestelmät käytössä ja niiden hyödyntäminen viedään osaksi toimintaa vuoden 2021 kuluessa
Joustava ja ketterä palvelujärjestelmä	Työllisyyspalveluiden kehittäminen yhteistyössä eri toimialojen kanssa, työmarkkinakulut alentuneet 5 % Mahdollistetaan uusien palveluasumisen tilojen rakentaminen	% E	Työmarkkinakulut ovat kasvoivat 14 % Uusia tiloja ei rakennettu
Houkutteleva paikka asua ja yrittää	Honkainfra Oy:n ylösajo ja kehittäminen Paljakan kehittämisen edistäminen Paljakan uudet tontit, Hulminkuljun alue käyttöön	ulkopuolisten omistus-osuus yhtiöstä (%) aloitetut uudet rakentamis-kohteet m ² alue on myyntikunnossa ja markkinointimateriaali tehty	kattilainvestointi toteutettu, kunnan omistusosuus vielä 100 % Koronapandemia siirsi Paljakan investoinnit vuodelle eteenpäin Koronapandemia siirsi Paljakan investoinnit vuodelle eteenpäin
Liikkuva ja hyvinvoiva Puolankalainen Kumppanina vahva ja aktiivinen kolmas sektori	Liikuntapaikkojen rakentaminen; kuntoportaat, maastopyöräreitti Harrastusmahdollisuuksien parantaminen; elokuvalaitteet auditorioon Kainuun Rastiviikoille 2021 valmistautuminen	K E E kilpailu-alueen kartta valmistunut	Kuntoportaat käytössä Maastopyöräreitti suunniteltu Koronapandemian vuoksi näytöksiä ei ole vielä aloitettu. Laitteistot asennettu ja testattu Kartoitus tehty. Rastiviikot siirretty kesään 2022.

2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovia ovat: vaalit, tarkastustoiminta, hallinto- ja elinvoimapaalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, sivistystoimiala ja tekninen toimiala.

Vaalit

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	5 067	9 934	0	
TOIMINTAKULUT	-5 950	-17 125	0	
TOIMINTAKATE	-883	-7 190	0	

Toiminnan kuvaus

Eduskuntavaalien, presidentin vaalin, kuntavaalien ja europarlamenttivaalien järjestäminen vaatii kunnalta toimenpiteitä. Kunta on velvollinen huolehtimaan keskusvaalilautakunnan menoista, ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutavista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa jälkikäteen kunnalle kertakorvauksena presidentinvaaleissa, eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Toiminta talousarviovuonna

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja. Keskusvaalilautakunta ei kokoontunut toimintakertomusvuonna.

Tarkastuslautakunta

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-19 192	-16 987	-17 521	-10 614
TOIMINTAKATE	-19 192	-16 987	-17 521	-10 614

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta on kunnanvaltuuston asettama kuntalain 121 §:ään perustuva lautakunta. Se valmistelee kunnanvaltuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan toimikausi vastaa valtuuston toimikautta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Arviointityössä lautakunta kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen. Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta antaa valtuustolle oman arvionsa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Toiminta talousarviovuonna

Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Oy/vastuunalainen tilintarkastaja JHTT Tuula Roininen.

Tarkastuslautakunta kokoontui toimintakertomusvuonna seitsemän kertaa.

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Toimintakate on valtuuston nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	374 058	451 189	442 900	305 116
TOIMINTAKULUT	-1 963 540	-1 594 511	-2 027 049	-1 818 806
TOIMINTAKATE	-1 589 481	-1 143 322	-1 584 149	-1 513 690

Hallinto- ja elinvoimapalveluiden taulukossa on esitetty kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, hallintopalveluihin, yhteistoiminnan, elinkeinopalveluiden ja maaseutupalveluiden toimintatuotot, -kulut ja toimintakate, joka on valtuustoon nähden sitova.

Seuraavista taulukoissa on esitetty jokaisen edellä mainittujen kohteiden toimintatuotot, -kulut ja toimintakate, toiminnan kuvaus ja toiminta toiminta talousarviovuonna.

Kunnanvaltuusto

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-48 563	-27 065	-31 264	-26 312
TOIMINTAKATE	-48 563	-27 065	-31 264	-26 312

Toiminnan kuvaus

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä omistajaohjauksen periaatteista että konserniohjeesta.

Valtuuston vastuulla ovat myös liikelaitokselle asetettavat toiminnan ja talouden tavoitteet, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Valtuustolle kuuluu myös takaussitoumuksen tai muun vakuuden antaminen toisen velasta.

Lisäksi valtuusto vastaa luottamushenkilöiden taloudellisten etuuskien perusteista, tilintarkastajien valitsemisesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta sekä muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Valtuustolla on kokonaisvastuu koko kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Toiminta talousarviovuonna

Valtuusto kokoontui talousarviovuoden aikana viisi kertaa.

Kunnanhallitus

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	55 289	10 793	3500	10 018
TOIMINTAKULUT	-515 280	-285 956	-528 356	-434 635
TOIMINTAKATE	-459 991	-275 162	-524 856	-424 617

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Hallintoa johtaessaan kunnanhallitus valvoo ja sovittaa yhteen omaa, toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Kunnanhallitus antaa hallintoa koskevia yleisohjeita, seuraa kunnan yleistä kehitystä ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta.

Kunnanhallitus toimii myös kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon monijäsenisenä toimielimenä.

Suunnitelmallisella maankäyttö- ja elinkeinopolitiikalla sekä laaja-alaisella yhteistyöllä kunnanhallitus edistää koko kunnan elinvoimaisuutta ja tunnettavuutta. Kunnanhallitus sisältää pormestarin, kunnanhallituksen ja suhdetoiminnan.

Toiminta talousarviovuonna

Kunnanhallitus kokoontui talousarviovuoden aikana 18 kertaa.

Hallintopalvelut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	61 096	214 931	18 700	78 762
TOIMINTAKULUT	-737 121	-536 387	-494 527	-609 492
TOIMINTAKATE	-676 025	-321 455	-475 827	-530 730

Toiminnan kuvaus

Hallinto-osaston tehtävänä on kunnan, kuntalaisten ja kuntaorganisaation toiminnan vahvistaminen sekä myönteisen kuntakuvan luominen aktiivisella tiedottamisella, vuorovaikutuksen kehittämällä ja sujuvalla asiakaspalvelulla. Hallinto-osasto tuottaa kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle päätöksenteon valmisteluun ja toimenpänön kuuluvat palvelut ja osallistuu kunnan kehittämistyöhön.

Hallinto-osastolla toimistopalvelut tuottavat sisäisiä palveluita eri hallintokunnille ja vastaa asiakaspalvelusta. Lisäksi hallinto-osasto vastaa kunnan asiakirja- ja kokoushallinnasta sekä arkistotoimesta.

Hallinto-osasto vastaa vaalien järjestämisestä.

Toiminta talousarviovuonna

Hallinto-osastolla otettiin käyttöön uuden palveluntuottajan palveluita talous- ja henkilöstöpalveluiden osalta 1.1.2020 alkaen.

Perustietotekniikka- ja konesalipalvelut sekä tietoliikenne hankitaan Atea Finland Oy:ltä. Muutosta toteutettiin syksystä alkaen ja muutos oli sosiaali- ja terveyspalveluja lukuunottamatta valmis vuoden päättyessä.

Toimintakertomusvuonna kehitettiin hyvää tiedonhallintatapaa. Sähköisen asiankäsittelyn ja sähköisen arkistoinnin valmiuksia parannettiin.

Yhteistoiminta

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	2 894	3 318		3 608
TOIMINTAKULUT	-198 776	-226 187	-201 207	-171 643
TOIMINTAKATE	-195 882	-222 867	-201 207	-168 035

Toiminnan kuvaus

Yhteistoiminnan kustannukset sisältävät muun muassa Suomen Kuntaliiton ja kunnallisen työmarkkinalaitoksen maksuosuudet, Kainuun Liiton ja verotuksen. Tehtävät hoidetaan yhteistyössä toisten kuntien, kuntayhteisöjen tai valtionhallinnon kanssa.

Elinkeinopalvelut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	95 563	56 169	294 700	68 876
TOIMINTAKULUT	-234 650	-304 494	-566 547	-376 634
TOIMINTAKATE	-139 087	-248 325	-271 847	-307 758

Toiminnan kuvaus

Elinkeinopalvelut toimivat luoden mahdollisuuksia monipuoliselle yritystoiminnalle. Kunnan rooli on opastaa, neuvoa ja välittää tietoa yrittäjille. Kunta toimii osaltaan mahdollistajana elinkeinoelämää ja yritystoimintaa kehittäville hankkeille. Kunta tekee yhteistyötä yrittäjien kanssa ja vastaa tarpeisiin olemassa olevien resurssien puitteissa.

Toiminta talousarviovuonna

Yritystoimipaikkoja Puolangalla on hieman yli 150. Valtaosa yrityksistä on 1-5 henkilön mikroyrityksiä. Maataloudella on merkittävä vaikutus Puolangan yritystoiminnassa ja työllistäjänä haja-asutusalueella. Toimintakertomusvuonna Puolangalle oli perustettu vuoden 2020 loppuun mennessä 10 uutta yritystä.

Vuotta 2020 leimasi alkuvuodesta puhjennut COVID-19-pandemia. Lupaavasti alkanut matkailuvuosi pysähtyi rajoitusten myötä maaliskuussa ja muukin palveluliiketoiminta koki äkkipysähdyksen. Valtiovalta pyrki lieventämään koronan aiheuttamaa yritystoiminnan kriisiä erilaisilla tukitoimilla. Puolangan kunta välitti yksinyrittäjien tukea 20 yksinyrittäjälle ja ELY:n ja Business Finlandin esiselvitys- ja kehittämistukea haki ja sai yli 10 puolankalaista yritystä.

Toimintavuoden aikana Paljakassa oli meneillään KV-hanke, jolla haettiin uusia kansainvälisiä asiakkaita pääosin keskisen Euroopan maista. Hankkeen toimintaa häytti merkittävästi käynnissä ollut COVID-19 -pandemia.

KAMORE – reitillä Kainuussa -hanke saatiin toimintavuonna maastotöiden osalta liki valmiiksi. Hankkeen töiden tarkastus ja puutteiden korjaaminen jää kesälle 2021.

Keväällä -20 saatiin rahoituspäätös REMAC-hankkeelle. Hanke on KAMK:n hakema ja hallinnoima, jonka rahoitus tulee Karelia CBC -ohjelmasta. Hankkeessa on Puolangan kunnan lisäksi KAMK sekä Venäjän

puolelta mm. Kostamuksen kaupunki. Hankkeessa tullaan rakentamaan Puolangalle biokaasulaitos, joka tulee käyttämään raaka-aineena ja käsittelemään yhdyskunta lietteitä. Puolangan osuus hankkeesta tulee olemaan n. 1,7 Meur.

Kainuun kunnat päättivät toimintavuoden aikana Kainuun Edun toiminnan alasajosta. Meneillään olevat hankkeet, joissa Puolangan kuntakin oli osaltaan mukana siirrettiin KAMK:n loppuun saatettavaksi.

Kokonaisuutena toimintavuotta hallitsi COVID-19 -pandemia. Työskentely tapahtui suurelta osin etätyönä ja tapaamiset verkkotapaamisina.

Maaseutuasiat

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	159 216	165 977	126 000	143 852
TOIMINTAKULUT	-222 826	-213 182	-205 148	-199 955
TOIMINTAKATE	-63 610	-47 205	-79 148	-56 103

Toiminnan kuvaus

Puolangan maaseutuasioiden toiminta on osa Puolangan kunnan hallinnoimaa Vaara- Kainuun maaseutuhallinnon yksikköä. Puolangan maaseutuhallinnon yksikköön kuuluvat Puolangan kunnan lisäksi Hyrynsalmi, Paltamo, Ristijärvi ja Suomussalmi. Yksikön toiminnan päätavoitteena on turvata alueen viljelijöille Euroopan Unionin ja kansallisten säädösten mukaisen toiminnan tukihakemusten käsittely, maksatus sekä muiden maaseutuelinkeinoviranomaiselle annettujen tehtävien hoitaminen. Näitä tehtäviä ovat muun muassa petoeläinvahinkoasiat ja eläintenpitäjärekisterin päivitys. Lisäksi henkilöstö voi tarvittaessa osallistua muiden tehtävien hoitoon ja maaseudun kehittämiseen alueen kunnissa, jos siitä on erikseen sovittu.

Toiminta talousarviovuonna

Maaseutuhallinnon yksiköllä on palveleva toimipiste jokaisessa alueen kunnassa erikseen sovittuina ajankohtina. Puolangan kunnan hallinnoima yhteistoiminta-alue tekee myös tiivistä yhteistyötä Sotkamon yksikön kanssa erillisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Puolangan yhteistoiminta-alueella yhteensä 290 maatilaa jätti maataloustukihakemuksen päätukihaussa 2020. Näistä sähköisten tukihakemusten osuus oli 96 prosenttia. Yksiossa käsiteltiin eri tukisovelluksilla yhteensä noin 3 500 asiaa (tuki- ja korvaushakemukset, sitoumukset, ilmoitukset yms.). Koronatilanteen vuoksi perinteisiä viljelijätukikoulutuksia ei järjestetty ja asiakkaita palveltiin pääosin sähköisesti.

Maankäytön suunnittelu

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-6 323	-1 240		-135
TOIMINTAKATE	-6 323	-1 240		-135

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus valmistelee kaavoitusta, maankäyttöä ja kiinteistökauppoja koskevat asiat.

Toiminta talousarviovuonna

Toimintakertomusvuonna ei ollut uusia kaavahankkeita vireillä.

Sosiaali- ja terveystalot

Toimintakate on valtuuston nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 999 760	1 816 417	127 000	1 842 922
TOIMINTAKULUT	-16 791 645	-16 849 988	-14 892 144	-16 291 839
TOIMINTAKATE	-14 791 886	-15 033 571	-14 765 144	-14 448 917

Toiminnan kuvaus

Terveystalo Kuntaturva Oy on toiminut sosiaali- ja terveystalotujen ensisijaisena tuottajana vuoden 2020 ajan. Vuosi 2020 oli kahdeksas toimintavuosi. Vuonna 2020 kunta vastasi ikäihmisten asumistalotujen ja erikoissairaanhoidon sekä viranhaltijoiden kustannuksista. Terveystalon tuottamien talotujen sopimushinta oli 7 299 000 euroa. Tämän lisäksi oli sovittu erikoissairaanhoidon kustannuskatosta, jonka ylittyessä Terveystalo vastasi ylityksen osalta 70%:sta.

Sopimuksen piiriin ei kuulu ympäristöterveydenhuolto. Kunnalle aiheutuu kustannuksia edelleen myös ennen vuotta 2005 aiheutuneista eläkemenuperusteisista eläkemaksuista. Veteraanien talotutoimintaan on käytettävissä valtion määräraha, jota riittää kaikille tarvitseville.

Valtio ja kunnat vastaavat perustoimeentulotuen kustannuksista yhtä suurella rahoitusosuudella. Kunnalle kuuluu edelleen ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen päätöksenteko. Perustoimeentulotuen kustannuksia vastaava valtionosuus vähennetään kuntakohtaisesta perustalotujen valtionosuudesta. Kela vastaa perustoimeentulotuen kustannusten kohdistamisesta kuntakohtaisesti sekä kuntakohtaisten tietojen toimittamisesta valtiovarainministeriölle. Menot kohdennetaan henkilön oleskelukunnan perusteella.

Puolanka kuuluu Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymään sairaanhoitopiiriin, erityishuoltopiiriin ja ympäristöterveydenhuollon osalta. Sosiaali- ja terveystalotusta vastaavana toimielimenä toimii kunnanhallitus. Yksilöhuoltoasioita käsittelee kunnanhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon yksilöjaosto.

Toiminta talousarviovuonna

Toiminnot ovat jatkuneet aiemmin hyväksi havaittujen käytänteiden mukaisesti. Kustannusten jako oli vuoden 2020 osalta poikkeava aikaisempaan sopimukseen verrattuna mutta tämä ei näkynyt talotujen käyttäjille. Sosiaali- ja terveystalot kilpailutettiin syksyllä 2020 ja Terveystalo Kuntaturva valittiin jatkamaan talotujen tuottajana vuoden 2021 alusta. Tällöin sopimus kattaa taas aiempaan tapaan kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon talotut kuten vuosina 2013-2019. Talotun vuosikustannukseksi on sovittu 14,6 miljoonaa euroa.

Kuntalaiset ovat saaneet laadukkaat ja riittävät talotut. Asiakastyytyväisyys on pysynyt korkealla tasolla. Sosiaali- ja terveystalotun haasteena on ollut saada ammattitaitoisia henkilöstöä. Talotutotantoa on valvottu asianmukaisesti ja talotut ovat laadukkaita sekä määrysten mukaan tuotettuja. Veteraanitalotujen kustannukset valtio korvaa liki täysimääräisesti.

Sivistystoimiala

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	264 397	215 217	234 884	159 818
TOIMINTAKULUT	-3 962 863	-3 976 538	-4 514 487	-4 022 837
TOIMINTAKATE	-3 698 466	-3 761 321	-4 280 603	-3 863 019

Sivistyslautakunnan keskeisenä tehtävä ovat koulutoimi, perusopetus ja lukiokoulutus. Sivistyslautakunta vastaa myös kansalaisopiston sekä nuoriso-, liikunta- ja kulttuuritoimen, kirjaston sekä varhaiskasvatuksen toiminnasta.

Hallinto

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	13 704	16 260	10 000	7 881
TOIMINTAKULUT	-123 375	-194 260	-213 604	-351 081
TOIMINTAKATE	-109 671	-178 000	-203 604	-343 200

Toiminnan kuvaus

Toiminta-ajatus on antaa valmiuksia persoonallisuuden monipuoliseen kehittämiseen ja jatkuvaan koulutukseen sekä vastata lisääntyvän koulutustarpeen ja vapaa-ajan haasteisiin päämääränä aktiivinen, omatoiminen kuntalainen.

Sivistyspalvelut tarjoavat laadukkaista peruspalveluja lähellä kuntalaista ja lisäävät täten alueen elinvoimaa ja tarjoaa mielekästä elämää kaikenikäisille. Toimivat palvelut lisäävät kunnan kiinnostavuutta paikkana asua ja yrittää.

Toiminta talousarviovuonna

Poikkeusvuosi näkyi kaikissa sivistysosaston tarjoamissa palveluissa enemmän tai vähemmän. Hyvin nopeasti edennyt tilanne maaliskuussa 2020 pakotti toimimaan viivyttelämättä ja kehittämään luovia tapoja tarjota palveluita. Korona varjosti koko loppuvuotta ja rajoitti toimintaa. Henkilöstö ja kuntalaiset sopeutuivat mallikkaasti tilanteeseen.

Strateginen tavoite	Toiminnallinen/laadullinen tavoite 2020	Mittari	Tavoitteiden saavuttaminen 2020
Mielekästä elämää kaikenikäisille mahdollistava Puolanka. Liikkuva ja hyvinvoiva puolankalainen	Jokainen peruskoulun 9-luokkalainen saa 1) päättötodistuksen ja 2) jatkokoulutuspaikan.	1) % 2) %	Jokainen peruskoulun 9. luokkalainen sai päättötodistuksen ja jatkokoulutuspaikan.
	Nuoren sijoittuminen Sarkasta opintoihin tai töihin	%	56 %
	Liikuntatapahtumien määrä, joissa liikuntatoimi mukana	lkm	-
Vetovoimainen ja hyvätasoinen lukio	Puolankajärven koulun 9. luokkalaisista Puolangan lukioon siirtyviä opiskelijoita 45 %.	%	Puolangalla on oma lukio. Puolangan lukioon siirtyviä opiskelijoita 45 %
Houkutteleva paikka asua ja yrittää	Kirjaston puolankalaisten ja ulkopaikkakuntalaisten lainaajien määrä 1000	636	Kirjastossa on laaja ja ajantasainen lainausvalikoima ja omatoimikirjaston myötä kattava aukiolo.
	Monipuolinen kulttuuritarjonta, kulttuuritapahtumia 3 kpl	lkm	8
	Kansalaisopistossa opiskelee yli 17 % asukasmäärästä	%	Opiskelijoita 14 % asukasmäärästä.
	Opiskelijoita yli 500	lkm	Opiskelijoita yhteensä 342
Joustava ja laadukas varhaiskasvatus	Asiakastyytyväisyys yli 4 (asteikko 1-5)	ka	Asiakastyytyväisyys on mitatusti korkealla tasolla.

Varhaiskasvatus

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	37 877	23 335	0	0
TOIMINTAKULUT	-778 517	-787 695	-768 214	-701 363
TOIMINTAKATE	-740 640	-764 360	-768 214	-701 363

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää laadukkaita, perheen tarpeet huomioonottavia päivähoito- ja esiopetuspalveluja sekä koululaisten iltapäivätoimintaa. Tavoitteena on tukea lasten koteja näiden kasvatustehtävässä ja yhdessä edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehittämistä. Esiopetuksen tehtävänä on vahvistaa lapsen oppimisedellytyksiä ja vuorovaikutustaitoja sekä ennaltaehkäistä mahdollisesti ilmeneviä vaikeuksia. Esiopetuksen tärkein tavoite on lapsen terve minäkuva.

Talouden toteuma

Varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelma pohjautuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (Vasu) ja esiopetussuunnitelman perusteisiin. Molemmissa on huomioitu kaikki oppimisen alueet. Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä huoltajien kanssa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksessa lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma. Tarpeen mukaan lapselle tehdään oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Toiminta talousarviovuonna

Varhaiskasvatuspalvelut kilpailutettiin, jonka tuloksena hankinnasta tehtiin sopimus Touhulan (Muksun maailma Oy) kanssa heinäkuussa 2019. Kokonaisulkoistukseen kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta. Kokonaisulkoistukseen siirryttäessä lopetettiin varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmän käyttö ja siirryttiin asiakasmaksuihin.

Päiväkoti Koivurannan katto kärsi myrskyvahinkoja ja päiväkotitoiminta oli siirrettävä pikaisesti eri tiloihin. Koivurannan ryhmät siirtyivät Menninkäisen päiväkodin kanssa samoihin tiloihin. Esikoululaiset ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi Lojolaan. Sarka muutti Käpylän tiloihin.

	keväät 2020	syksy 2020
Varhaiskasvatuksen piirissä	29	34
Esiopetuksessa	18	11
Esikoululaisia, jotka myös varhaiskasvatuksen piirissä	13	5
Iltapäivätoimintaan osallistuneet	3	7

Peruskoulutus

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	56 316	82 339	116 221	58 089
TOIMINTAKULUT	-2 076 820	-2 069 912	-2 568 473	-2 081 506
TOIMINTAKATE	-2 020 504	-1 987 573	-2 452 252	-2 023 417

Toiminnan kuvaus

Puolankajärven koulussa järjestetään perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaista perusopetusta vuosiluokilla 1.- 9. Perusopetus käsittää yleisopetuksen ja erityisopetuksen.

Perusopetus antaa oppilaille laadukkaan yleissivistyksen kannustavassa ja turvallisessa oppimisympäristössä niin, että koulun päättövaiheessa nuori on tiedollisesti, taidollisesti ja emotionaalisesti kykenevä kohtaamaan toisen asteen koulutushaasteet ja myöhemmät työelämän vaatimukset.

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Perusopetusta kehitetään inklusio- periaatteen mukaisesti. Opetuksen saavutettavuudesta ja esteettömyydestä pidetään huoli. Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen. Se rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävästä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Perusopetus kartuttaa inhimillistä ja sosiaalista pääomaa. Inhimillinen pääoma koostuu osaamisesta ja sosiaalinen pääoma ihmisten välisistä yhteyksistä, vuorovaikutuksesta ja luottamuksesta. Yhdessä ne edistävät yksilöllistä ja yhteiskunnallista hyvinvointia ja kehitystä. Perusopetuksen tehtävänä on osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä sekä edistää sukupuolten tasa-arvoa. Perusopetus kannustaa yhdenvertaisesti kaikkia oppilaita eri oppiaineiden opinnoissa sekä lisää tietoa ja ymmärrystä sukupuolen moninaisuudesta. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsa ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.

Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Opetus lisää ymmärrystä kulttuureiden moninaisuudesta ja auttaa hahmottamaan kulttuureita menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden jatkumoina, joissa jokainen voi itse olla toimijana.

Koulua ympäröivän maailman muutos vaikuttaa väistämättä oppilaiden kehitykseen ja hyvinvointiin sekä koulun toimintaan. Perusopetuksessa opitaan kohtaamaan muutostarpeita avoimesti, arvioimaan niitä kriittisesti ja ottamaan vastuuta tulevaisuutta rakentavista valinnoista. Perusopetuksen globaalikasvatus luo osaltaan edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti. Työtä tehdään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muissa maissa toimivien koulujen ja opetuksen kehittäjien kanssa. Perusopetus vaikuttaa myönteisenä ja yhteiskuntaa rakentavana muutosvoimana kansallisesti ja kansainvälisesti.

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti arvopohjana ovat: oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas, ihmisyyden, hyvä opetus ja onnistumisen kokemukset sekä turvallinen koulu. Lisäksi tärkeänä pidetään kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä opettajien ammattitaitoa. Paikallisia painotuksia ovat kotiseutu, luonto ja yhteisöllisyys.

Toiminta talousarviovuonna

- kehitettiin erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tuki- ja erityisopetuksen muotoja ja opintojen ohjausta
- arviointikäytänteiden linjaukset
- koulun ja ympäröivän yhteiskunnan vuorovaikutus, yrittäjyys
- TVT-osaamisen (tieto- ja viestintäteknologia) kehittäminen
- koulupäivän liikunnallistaminen

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oppilasmäärä 20.9.	174	168	166	170
Kuljetusoppilaat 20.9.	84	89	86	83
Erityiseen tukeen oikeutetut oppilaat %	6,3	7,14	10	6,8
Tuntikehys	484	490	495	486,2

Oppilasmäärät

Alakoulun oppilasmäärä edellisenä tilastointipäivänä 20.9.2019 oli 90 ja yläkoulun 80, yhteensä Puolankajärven koulussa oli 170 oppilasta. 31.12.2020 oppilasmäärä oli 169.

Henkilökunta

Puolankajärven koulussa työskentelee rehtori, 26 opettajaa ja 10 koulunkäynninohjaajaa.

Hankkeet

- Koulutuksen tasa-arvo 2019- 2020 (palkattu ohjaaja pienryhmään)
- Puolankajärven jämerät 2 (koulun kerhotoimintahanke)
- Kainuun arviointitutorit
- OPH:n erityisavustus (palkattu opettaja korjaamaan poikkeusolojen oppimisvajetta)

Toiminta talousarviovuonna

Huoli lasten hyvinvoinnista, jaksamisesta sekä käyttäytymisen haasteet ovat nousseet kuluvana talousarviovuonna esille. Tuen tarve kasvaa edelleen ja se luo haasteita koulutyölle. Oppilashuoltoryhmän ja sosiaali- ja terveys henkilöstön kanssa *räätälöidään yksilöllisiä ratkaisuja eri tilanteisiin*. Kuraattori – ja psykologipalvelut ovat olleet käytettävissä.

Opetusta annettiin opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. *Opetussuunnitelmauudistuksen arviointityö saatiin valmiiksi 2020 ja se otettiin käyttöön 1.8.2020*. Oman koulun arviointitutorit kouluttavat opettajia sen käyttöön ottamisessa ja toteuttamisessa.

Koronapandemian vuoksi koulu siirtyi etäopetukseen 18.3. - 13.5.2020 väliseksi ajaksi. Lähiopetuksessa olivat ainoastaan alakoulun oppilaista 1.–3. luokkalaiset, joiden vanhemmat eivät voineet ottaa lastaan kotiopetukseen sekä tehostettuun ja erityiseen tukeen oikeutetut lapset.

Keskeisinä *teemoina koulussamme oli tapakasvatus sekä oppilaiden ja huoltajien osallisuuden lisääminen*. Erityisesti kannattaa edelleenkin tässä yhteydessä huomioida myös aktiivinen oppilaskuntatoiminta. Koronan vuoksi suunniteltuja vierailukäyntejä tai vierailijoita jouduttiin perumaan.

Ohjelmoinnin opetus on nyt osa jokaisen opettajan työtä ja tieto- ja viestintätekniikan käyttö oppimisen tukena lisääntyy koko ajan. Suurin digiloikka koettiin, kun suurin osa opettajista joutui siirtämään opetuksen etäopetukseksi.

Vuosiluokkiin sitomaton opetus 1.- 2. luokan äidinkielessä ja matematiikassa (VSOP -opetusmenetelmä) jatkuu. Englannin kielen opetus on jo vakiintunut samaiselle luokka-asteelle (1h/vko). Valmisteltiin *Nuori yrittäjä -valinnaisaineen* lisäämistä 8. ja 9. luokan valinnaisainetarjontimeen lukuvuodesta 2021-2022 alkaen.

Erityisopetuksen toimintatavat kehittyvät koko ajan tarpeen mukaan ja jokaiselle tukea tarvitsevalle oppilaalle *”räätälöidään” oma oppimissuunnitelma*. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatiin rahoitusta, jonka turvin *palkattiin opettaja paikkaamaan kevään etäkoulun aikana syntynttä oppimisvajetta*.

KiVa -koulu toimintamalli on käytössä kaikilla luokka-asteilla. KiVa- koulutusta järjestimme syksyllä 2020 koko opettajakunnalle. Toimintamallin onnistumista seuraa ja tutkii vuosittain Turun yliopisto.

Välituntiliikkumista on jatkettu koulussa opettajien ja oppilaskunnan järjestämänä välituntitoimintana. Olemme keskittyneet koulupäivän liikunnallistamiseen, työtapojen toiminnallistamiseen. Tämä työ jatkuu ja liikkuminen osana oppitunteja on lisääntynyt vähitellen. *Opettajia on koulutettu toiminnallisten menetelmien käyttöön opetuksessa*. Jatkohanke on toteutettu yhteistyössä Kainuun Liikunnan kanssa ja toiminta keskittyy *koulupäivän liikunnallistamiseen ja henkilökunnalle, lapsille ja huoltajille annettavaan liikunnanohjaukseen*.

Kainuun lasten – ja nuorten kulttuurikeskuksen, Kulttuurin kautta olemme toteuttaneet etänä koronapandemian vuoksi osan tapahtumista sekä osan olemme joutuneet peruuttamaan kokonaan.

Kerhohankkeen puitteissa oppilaille järjestettiin 3 erilaista kerhoa.

Oppilaan, huoltajan ja opettajan välisiä arviointi- ja kehityskeskusteluja käytiin jokaisen oppilaan kohdalla.

Yhteisiä opettajia ala- ja yläkoulussa oli 9 ja rehtori.

Lähin yhteistyökumppanimme on Puolangan lukio. Eri hankkeiden puitteissa yhteistyötä on tehty Kainuun muiden kuntien kanssa. Lisäksi yhteistyötahoina toimivat paikalliset liikunta- ja nuorisotoimi, kirjasto, yrittäjät, seurakunta, poliisi, Liikenneturva, palo- ja pelastustoimi, työvoimahallinto sekä toisen asteen oppilaitokset.

Lukiokoulutus

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 260	4 333	24 133	14 186
TOIMINTAKULUT	-341 977	-368 291	-391 763	-385 071
TOIMINTAKATE	-340 717	-363 958	-367 630	-370 885

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa. Koulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi (lukiolaki).

Lukio toimii Puolankajärven koululla.

Toiminta talousarviovuonna

- Lukiomme on mukana Active@High School-hankkeessa
- Lukiouudistus LOPS - 2021 työ on aloitettu
- Aikuislukion OPS :n on käytössä
- Kaikissa oppiaineissa on siirrytty sähköisiin kurssikokeisiin ja yo-kirjoituksiin.

Suoritteita	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Opiskelijamäärä	32	29	23	21
Keskeyttäneet	2	6	0	1
Hylättyjen arvosanojen lukumäärä/lukuvuosi	2	8	0	2
Ylioppilastutkinnon suorittaneiden puoltoäänten keskiarvo (kevät)	21,6	23	24	23,8
Valtionosuuden yksikköhinta			11 500	11 500

Lukion hankkeet

- Active@High School -hanke, päättyi keväällä 2020 (liikunnallistamista ja hyvinvointivalmennusta)
- Lukiouudistus Kainuussa -hanke, (lukion opetussuunnitelmatyöhön koulutusta ja Kainuun lukioiden välistä yhteistyötä)

Oppilasmäärät

Lukion opiskelijamäärä syksyllä 20.9.2020 oli 21.

Henkilökunta

Puolangan lukiossa työskentelee rehtori sekä 10 opettajaa, joista rehtori toimii myös opinto-ohjaajana.

Toiminta talousarviovuonna

Lukio-opetusta annetaan nuorten- sekä aikuisten opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Lukion opetuksen keskeisinä päämäärinä ovat lukiolain mukaiset lukion päättötodistuksen sekä ylioppilastutkinnon suorittamiseen johtavat opinnot.

Puolangan lukio tähtää myös yhteisölliseen ja osallistuvaan koulutyöhön tukeakseen opiskelijoiden kasvamista vastuullisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Lukion oppilaskunta toimii kiitettävän aktiivisesti lukion tapahtumien, kuten penkinpainaajien, vanhojenpäivien ja esimerkiksi lukion ryhmätyö- ja ulkoilupäivien järjestäjänä.

Osallisuus ja yhteisöllisyys toteutuvat mm. opiskelijoiden osallistumisena lukion juhlaohjelmien suunnittelu- ja toteuttamistyöhön. Oppilaskunnan hallituksen edustajat ovat pyydettyinä mukana opettajien kokouksissa.

Kevään 2020 ylioppilasjuhlat siirtyivät koronapandemian vuoksi elokuuhun 2020.

Syksyllä 2020 opiskelunsa Puolangan lukiossa aloitti nuorisopuolella seitsemän opiskelijaa. Vähenevä opiskelijamäärä vaikuttaa lukioon siten, että opetettavat kurssit vähenevät tai opiskelija joutuu opiskelemaan sen itsenäisesti. Joidenkin aineiden syventävien kurssien opiskelijoita on niin vähän, että opetus menee VN-opetukseen.

Lukion vetovoimaisuuden kehittämiseksi opiskelu Puolangan lukiossa on ollut 1.8.2019 alkaen maksutonta. *Puolangan kunta maksaa Puolangan lukion opiskelijoiden oppimateriaalit, oppikirjat, muut oppimateriaalit, työvälineet ja työtarvikkeet. Lisäksi Puolangan lukion opiskelijoille tarjotaan kausikortti Paljakan laskettelukeskukseen, kuntosalikortti Honkavaaran kuntosalille ja Puolangan kansalaisopiston kausikortti. Kunta tarjoaa kunnan vuokra-asuntoja Puolangan lukion opiskelijoille hyvin edullisesti vuoden 2019 alusta.*

Uutena opiskelijaetuna Puolangan lukion opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus hankkia henkilöautokortti (B-kortti). *Henkilöautokorttiedulla* vahvistetaan lukion vetovoimaisuutta.

Puolangan lukiota on käyty markkinoimassa Hyrynsalmella, Pudasjärvellä, Ristijärvellä Kajaanissa ja Utajärvellä.

Lukion opettajakunta osallistui Lukiuudistus Kainuussa -hankeeseen, jossa yhteistyössä Kainuun lukioiden kanssa tehdään opetussuunnitelmatyötä (LOPS-työ).

Sidosryhmäyhteistyö

Lähin yhteistyökumppanimme on Puolankajärven koulu. Opetuksessa yhteistyötä tehdään Suomussalmen ja Paltamon lukioiden kanssa. Oppilashuollon laaja-alainen yhteistyö on järjestetty nuorisotakuun puitteissa Työ- ja elinkeinotoimiston, Kelan, poliisin, paikallisten yhdistysten sekä Puolangan kunnan nuorisotoimen ja sosiaalihuollon kanssa.

Yhteistyötä tehdään jatkuvasti myös toisen asteen oppilaitosten sekä korkeakoulujen kanssa. Opiskelijoille on tarjolla ns. kurkistusopintoja korkeakouluihin. Yhteistyötä jatketaan edelleen paikallisten yrittäjien, yrittäjäyhdistyksen, seurakunnan, liikenneturvan, palo- ja pelastustoimen sekä edellä mainittujen valtion viranomaisten kanssa.

Kansalaisopisto

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	19 804	21 912	25 500	20 375
TOIMINTAKULUT	-219 428	-162 573	-138 282	-140 206
TOIMINTAKATE	-199 624	-140 661	-112 782	-119 831

Toiminnan kuvaus

Opetus- ja kulttuuriministeriön ylläpitämislupapäätöksessä todetaan kansalaisopiston koulutustehtävästä: ”Puolangan kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu taideaineiden, käden taitojen ja terveyttä edistävän liikunnan opetukseen. Opisto järjestää lisäksi kuntalaisten tarpeista lähteviä ajankohtaisia koulutuksia, joiden tavoitteena on osallistuva ja aktiivinen kansalainen.”

Kansalaisopisto tuottaa vapaan kansansivistyslain edellyttämiä opinto- ja harrastusmahdollisuuksia erikikäisille. Tavoitteena on osallistujapohjan laajentaminen ja koulutustarjonnan suuntaaminen erityisesti eläkeläisille, työttömille, maahanmuuttajille ja perusvalmiuksia vailla oleville. Avoimen yliopiston opintoja järjestetään. Kansalaisopisto pitää osaltaan yllä kunnan elinvoimaisuutta.

Toiminta talousarviovuonna

Kansalaisopiston 53. toimintavuosi käynnistyi syksyllä 2020.

Opintosevelmiävustusta saatiin 2500 euroa. Toteutettiin sähköinen kurssitoivekysely. Kaikki kurssit päättyivät koronan takia maaliskuussa 2020 eikä kevätnäyttelyä eikä kevätkonsertteja pystytty järjestämään.

Lyhyemmäksi jäänyttä kautta korvattiin jatkamalla syyslukukautta 2020.

Suoritteita	TP 2020	TP 2018	TP 2019	TS 2021	TS 2022
Opiskelijoita	371	393	419	480	480
Valtionosuustuntimäärä	2707	2776	2776	2776	2700
Toteutunut tuntimäärä	2981	3953	3536	3800	3800
Valtionosuustunnin laskennallinen hinta	84,37	83,77	84,65	82,91	82,91

Nuorisotyö

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	116 624	5 060	47 030	49 501
TOIMINTAKULUT	-188 908	-155 806	-227 413	-179 439
TOIMINTAKATE	-72 283	-150 745	-181 383	-129 938

Toiminnan kuvaus

Nuorisotiimi vastaa kunnan nuorisotyöstä ja parantaa nuorten elinoloja ja vaikuttamismahdollisuuksia. Se ylläpitää monitoimitalon toimintaa nuorille ja tukee nuorten omaa toimintaa sekä osallisuutta nuorisotoimintaan. Tavoitteena on parantaa nuorisotoimen palveluja ja vuorovaikutusta eri yhteistyötahojen kanssa. Monialainen yhteistyöryhmä/LAPE on kokoontunut useita kertoja vuodessa miettimään lasten ja nuorten asioita ennaltaehkäisten syrjäytymistä.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö pohjautuu vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Toimintakeskus Sarkan tavoitteena on tarjota nuorille vertaistukea ja mielekästä tekemistä nuoren omista tarpeista käsin. Parantaa nuorten terveellisiä elämäntapoja, osallisuutta, elämänhallintaa, työelämä- ja opiskeluvaihtoehtoja sekä tukea nuorten hakeutumista opiskelemaan ja työelämään. Nuorten työvalmennusta toteutetaan yksilö- ja ryhmävalmennuksen muodossa sekä kuntoutumista edistetään moniammatillisen työryhmän (Mosse) avulla. Sarkan toimintaan tullaan pääsääntöisesti sosiaalisen kuntoutuksen tai kuntouttavan työtoiminnan päätöksellä.

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen palvelu, jonka järjestämisestä kunta voi itse päättää. Puolangalla kuntouttava työtoiminta on heinäkuun 2019 alusta alkaen ollut osa nuorisotiimiä. Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu pitkään työttöminä olleille henkilöille työllistymismahdollisuuksien ja elämänhallinnan parantamiseksi. Kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella asiakas voi olla mukana Sarkan toiminnassa tai kunnan tai yhdistyksen tarjoamassa työtoimintapaikassa. Päätöksen kuntouttavasta työtoiminnasta tekee sosiaalipalvelut yhdessä Te-palveluiden kanssa.

Toiminta talousarviovuonna

Koronan vaikutus näkyi nuoriso -ja erityisnuorisotyössä osittain täyssulkuna ja muutoin vähäisempänä osallistumisena toimintaan. Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja ja työpajaohjaaja/etsivä nuorisotyöntekijä olivat muissa tehtävissä muutamia kuukausia.

Monitoimitalo oli *avoinna säännöllisesti* poikkeusolojen alkamiseen saakka. Elokuussa tilat avautuivat jälleen. Elokuussa aloitti työkokeilulainen nuorisotyöntekijän rinnalla. Yhteistyötä tehtiin mm. koulun, sosiaalitoimen ja seurakunnan kanssa. *Nuorisovaltuusto kokoontui ja nuoret osallistuivat kunnan päätöksentekokoelinten kokouksiin.*

Nuorisotoimi sai Kainuun liitolta rahoitusta vuoden 2020 jälkipuoliskolle koronan aiheuttamien haittojen minimoimiseen ja uutta kerhotoimintaa, kuten itsepuolustuskurssi ja perjantaipaja toteutui avustuksella. Tanssityöpaja toteutettiin yhteistyössä kansalaisopiston kanssa. *Elokuvatoiminnan puitteet saatiin kuntoon, mutta elokuvia ei päästy vielä näyttämään koronarajoitusten vuoksi.* Nuorisovaltuusto oli mukana elokuvatoiminnan järjestelyissä. Leiritoimintaa ja suunniteltuja matkoja ei päästy toteuttamaan.

Sarkassa panostettiin ruoan valmistukseen ja opetettiin syömään terveellisesti. Sarkalaiset avustivat kesällä ympäristöhuoltoon liittyvissä tehtävissä. Sarkassa aloitettiin Kainuun Opiston kanssa yhteistyössä toteutettava talouskoulu, jossa opetettiin siivoamaan, laittaman ruokaa ja sekä huolehtimaan omasta hyvinvoinnista ja raha-asioista. Marraskuussa Sarka mahdollisti esikoulun siirtymisen Lojolaan muuttamalla

Käpytielle. Kunnan teknisen osaston kanssa tehtiin yhteistyötä hoitamalla ei-kiireellisiä töitä. Yksi ohjaaja aloitti elokuussa 2020 Oulun Luovilla työvalmentajan opinnot oppisopimuksella.

Etsivän nuorisotyön *päätehtävä on ollut yksilöohjauksessa mm. asuntoasioiden hoito, opiskelujen loppuun saattaminen ja rinnalla kulku, tukien ja ohjaten. Koululle ei ole päässyt koronan vuoksi.*

Kuntouttavan työtoiminnan panostuksena on ollut arjessa tukemista mm. itsenäistymisessä. Kuntouttava työtoiminnan ohjaaja on mukana Sarkan työskentelyssä. Yhteistyötä tehty sosiaalitoimen, työvoimatoimiston ja kunnan eri osastojen kanssa mm. työmahdollisuuksien selvittämisessä.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nuorisotyön asiakaskäynnit	5000	5000	1343
Monarin aukiolokerrat	150	112	81
Henkilöstö	5	3	4
Etsivä nuorisotyö: asiakkaat	20	15	10
Etsivä nuorisotyö: eteenpäin ohjatut	7	7	5
Valmennuspajan asiakkaat	20	15	16
Valmennuspaja: eteenpäin ohjatut	5	7	9
Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat		17	26
Eteenpäin ohjatut		4	5

Liikunta

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	14 323	10 403	10 000	8 578
TOIMINTAKULUT	-77 120	-47 011	-80 514	-87 826
TOIMINTAKATE	-62 797	-36 608	-70 514	-79 248

Toiminnan kuvaus

Liikuntatoimi tuottaa ja kehittää kuntalaisille liikuntapalveluja ja toimintoja sekä ylläpitää puitteita liikunnan harrastamiselle. Liikunnan avulla edistetään kuntalaisten hyvinvointia sekä ylläpidetään kunnan elinvoimaisuutta. Liikuntaseurojen toimintaedellytyksiä tuetaan ja parannetaan järjestämällä muun muassa koulutusta toiminnan aktivoimiseksi.

Toiminta talousarviovuonna

Liikuntaneuvoja oli työvapaalla vuoden 2020 ja toimintaa tarjottiin muilla järjestelyillä. Valtuuston tehtyä päätös uuden liikuntasalin rakentamisesta, valmisteltiin liikuntapaikkarakentamisen valtionavustushakemus ja rakentamisen suunnittelutyö aloitettiin. *Rastiviikko siirtyi vuoteen 2022, mutta siihen liittyvät karttatyöt toteutettiin.* Kuntoportaati valmistuivat urheilukentän läheisyyteen. Koronarajoitteet sulki keuhkosalin. Marraskuussa myrsky vahingoitti kattoa ja vaati korjaustoimenpiteitä, minkä vuoksi kuntosali oli suljettava. Yhteistyö liikuntatoimen, teknisen toimen ja seurojen välillä oli sujuvaa liikuntapaikkojen ja reittien osalta.

Kirjasto

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 476	1 355	2000	1 207
TOIMINTAKULUT	-128 686	-101 423	-100 825	-83 789
TOIMINTAKATE	-127 209	-100 068	-98 825	-82 582

Toiminnan kuvaus

Kirjasto tarjoaa asiakkailleen monipuoliset kokoelmat lukuharrastuksen edistämiseksi ja kuntalaisten opiskelun tueksi sekä tarjoaa kattavat kirjaston verkkopalvelut. Kirjastopalveluita antaa ammattitaitoinen henkilöstö.

Laadukkailla kuntalaisten tarpeita vastaavilla kirjastopalveluilla luodaan hyvinvointia, iloa, elämyksiä ja tietoa kaikenikäisille. Niillä kunta vahvistaa omaa kulttuurillista perustaansa ja ennaltaehkäisee tiedollista ja muuta syrjäytymistä.

Toiminta talousarviovuonna

Kirjastossa järjestettiin helmikuussa 2020 Pehmojen yö -tapahtuma yhdessä nuorten työpaja Sarkan kanssa. Kari Holma piti Kulttuuria Pohjois-Suomesta-yleisöluennon. Koronatoimet sulkivat kirjaston maaliskuussa, mikä esti fyysiset käynnit. Sen sijaan e-kirjastoon lisättiin aineistoa ja tätä mahdollisuutta markkinoitiin. *E-aineiston käyttökertojen ja lainojen määrät lisääntyivät huomattavasti viime vuoden aikana.*

Sulun jälkeen kirjasto avattiin ensin kirjakassipalveluna, eli asiakkaat hakivat lainansa sovittuna aikana kirjaston ovelta. Kirjaston toiminta palasi normaaliksi kesäkuussa.

Kirjastossa järjestettiin kaksi taidenäyttelyä; Kari Holman Pohjoissuomalaisia kirkkoja ja Päiväkoti Piilometsän Vettenhaltijat.

Yhteistyö alueen kirjastojen kanssa oli tiivistä.

	TP 2019	TP 2020
Aukiolotunteja yhteensä	4380	3540
Lainaaja asukkaista %	27,3	25,12
Lainat/asukas	12,25	9,49
Kustannus €/laina	3,80	4,15
Käynnit/asukas	8,8	7,6

Kulttuuri

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	3 195	50 219	0	
TOIMINTAKULUT	-28 214	-89 567	-25 395	-12 556
TOIMINTAKATE	-25 019	-39 348	-25 395	-12 556

Toiminnan kuvaus

Puolangan kunnan kulttuuritoimen tavoitteena on järjestää kulttuuritoimintaa ja -palveluja kuntalaisille, kesäasukkaille ja matkailijoille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut lisäävät viihtyvyyttä ja antavat myönteisen kuvan kulttuuria ja taidetta arvostavasta paikkakunnasta. Menot sisältävät mm. Kainuun Musiikkiopiston opetuksen.

Kulttuuri toimikunnan tehtävänä on kulttuuritoiminnan ja -tapahtumien ideointi ja järjestäminen sekä puolankalaisen identiteetin vahvistaminen että aidon kulttuurikeskustelun aikaansaanti. Kulttuuri lisää kunnan houkuttelevuutta. Yhteistyötä tehdään jatkuvasti myös kolmannen sektorin kanssa.

Toiminta talousarviovuonna

Poikkeusvuosi kuritti myös kulttuuritarjontaa. Museo oli kesällä auki kolmen viikon ajan. Kesällä 2020 museolla kävi 140 vierailijaa. Museolla järjestettiin kolme yhteislauluiltaa, joissa kävijöitä 45, ja kolme torstaitori -tapahtumaa. Tatu ja Patu sekä Pulkkinen live -esitykset saatiin järjestettyä.

Tekninen toimiala

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova.

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	2 051 690	2 404 130	2 320 450	2 229 745
TOIMINTAKULUT	-3 746 080	-3 676 510	-3 791 376	-3 566 862
TOIMINTAKATE	-1 694 390	-1 272 380	-1 470 926	-1 337 117

Tekninen lautakunta vastaa kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, maa-, metsä- ja rakennuskiinteistöjen sekä liikelaitosten kunnossapito- ja käyttötehtävistä, tiehallinnosta, palo- ja pelastustoimesta, väestönsuojelusta, liikenneturvallisuudesta, jätehuollon järjestämisestä, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, sekä ruokahuollosta ja siivouksesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Toiminnallinen/laadullinen tavoite 2020	Mittari/ tavoite % 2020	Tavoitetila 2022
Tulevaisuuteen uskova ja yhteistyöhaluinen Puolanka	Kylänraitin, kaava- ja yleistenalueiden ympäristön hoito ja parantaminen. Vapaa-ajan tonttien myynnin edistäminen omalta osaltaan	75 %	Siistit ja houkuttelevat ympäristöt
Palveleva ja kuntalaisten etuja valvova Puolanka	Kuntalaisten kannalta välttämättömien Teknisen toimialan tarjoamien palveluiden säilyttäminen ja turvaaminen	100 %	Palveluntuottaminen on laadukasta, mutta kustannustehokasta
Yritysmyönteinen Puolanka	Ostopalveluiden lisääminen, oman toiminnan tueksi	60 %	Ostopalveluiden käyttö on tehokasta ja järkevää tukitoimintaa
Mielekästä elämää kaikille mahdollistava Puolanka	Kuntoportaiden toteuttaminen, Rantaraitin toteuttaminen ja urheilualueiden kunnostuksien selvittäminen ja suunnitteleminen, sekä rakentaminen	80 %	Tarpeelliseksi todetut hankkeet ovat toteutettu

Teknisten palveluiden hallinto

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	10 200	20 210	3 300	14 421
TOIMINTAKULUT	-177 800	-261 720	-242 600	-372 618
TOIMINTAKATE	-167 600	-241 510	-239 300	-358 197

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tehtävänä ja tavoitteena on laatia taloudelliset ja valtuuston hyväksymän strategian mukaiset talousarviot ja toimintasuunnitelmat. Hallinnon tulee varmistaa myös riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

Toiminta talousarviovuonna

Tavoitteet

- Varmistaa vuonna 2020 käyttöönotettavien ohjelmistojen riittävä koulutus- ja perehdyttäminen omalle henkilöstölle ja sidosryhmille
- Selvittää vuonna 2020 tulevien vuosien sopeuttamistarpeet ja palveluiden järjestäminen

Tavoitteiden toteutuminen

Henkilöstömuutoksista johtuen koulutus- ja perehdyttäminen aloitettiin ja jatkuu edelleen.

Lupa ja valvonta

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	25 350	11 170	23 000	9 059
TOIMINTAKULUT	-72 800	-34 500	-105 137	-34 905
TOIMINTAKATE	-47 450	-23 330	-82 137	-25 846

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävänä on rakentamisen ohjaus, neuvonta ja valvonta. Tavoitteena on kuntakuvaan / -ympäristön ja rakentamisen laadun parantaminen.

Toiminta talousarviovuonna

- Henkilöstöresurssien arvioiminen ja lupavalvonnan henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen.
- Rakennusvalvonnan puutteellisten osoitejärjestelmien ja tietokantojen ajan tasalle saattaminen ja siihen tarpeellisen resursoinnin järjestäminen

Tavoitteiden toteutuminen

Lupapiste on käytössä kaikilta osin. Osoiterekisteri on päivitetty ja koulutusta etäyhteydellä on järjestetty ja jatketaan 2021.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 100	9 340	750	22 775
TOIMINTAKULUT	- 376 000	- 356 360	- 313 411	- 392 316
TOIMINTAKATE	- 374 900	-347 020	-312 661	- 369 541

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan kaavateiden, yleisten alueiden, sekä urheilu- ja liikuntapaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Toiminta talousarviovuonna

- Koirapuiston rakentaminen
- Kuntoportaiden rakentaminen
- Honkavaaran hiihtokeskuksen alueen kehittäminen yhteistyössä sivistyslautakunnan kanssa
- Hulminkuljun kaava-alueen käyttöönoton valmisteleminen
- Rantaraitin toteutus, osittain tai kokonaan

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuustyötä tehdään yhteistyössä Kainuun kuntien ja ELY-keskuksen kanssa. Liikenneturvallisuustyö on liikenneturvallisuuden kehittämistä, kuntalaisten neuvontaa ja ohjaamista mm. erilaisissa tapahtumissa. Työ on kunnassa järjestettävää itsenäistä toimintaa, jonka vetäjänä toimii oma työryhmä.

Tavoitteiden toteutuminen

Koirapuisto ja kuntoportaat saatiin tehtyä. Rantaraitin toteuttaminen siirrettiin vuodelle 2021.

Tilapalvelut

	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	551 100	616 771
TOIMINTAKULUT	-465 980	- 475 116
TOIMINTAKATE	85 120	141 655

Toiminnan kuvaus

Tilapalveluiden tehtävänä on hallinnoida ja vuokrata omistamiaan kiinteistöitä sekä rakennuksia, kunnan ja muiden tarpeisiin. Tilapalvelut vastaavat niiden isännöinnistä, teknisestä isännöinnistä ja muiden palveluiden järjestämisestä, joko sisäisenä ostopalveluna tai ulkoisten toimijoiden kautta.

Toiminta talousarviovuonna

- Paloaseman käyttöönotto
- Vuokra ja palvelusopimusten päivittäminen

Tavoitteiden toteutuminen

Paloasema otettiin käyttöön kesäkuussa 2020.

Ympäristönsuojelu

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	5 690	3 530	5600	4 482
TOIMINTAKULUT	-22 130	-26 700	-25 626	-2 287
TOIMINTAKATE	-16 440	-23 170	-20 026	2 195

Toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelu vastaa ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvista ilmansuojelun, vesiensuojelun, jätehuollon, meluntorjunnan lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asioista sekä luonnonsuojeluun ja ympäristön tilan seurantaan liittyvistä tehtävistä Puolangan kunnan alueella. Lisäksi vastuualueelle kuuluvat ympäristö- ja maa-aineslupien valmistelu sekä valvonta.

Siivouspalvelut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	157 900	207 270	199 100	159 128
TOIMINTAKULUT	-297 300	-320 540	-100 000	-62 431
TOIMINTAKATE	-139 400	-113 270	99 100	96 697

Toiminnan kuvaus

Siivoustoimi toteuttaa laadukkaasti ja tehokkaasti tilojen käyttötarkoituksen mukaan määriteltyjen ja sovittujen puhtaustasojen mukaisen siivouspalvelun siivottaviin kohteisiin ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti. Siivoustoimi hoitaa kohteissa myös toimintoja, jotka voidaan osoittaa toteutettavaksi läheisesti siivoukseen liittyvinä toimina

Toiminta talousarviovuonna

Tavoitteet

- Henkilöstön kouluttaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen
- Uusien siivouskohteiden mitoitus ja kaluston hankinta

Tavoitteiden toteutuminen

Koronan vuoksi siirretty tulevaisuuteen, uutena kohteena tuli palolaitos. Muovien käyttöä on vähennetty.

Vesi- ja lämpölaitokset

	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	1 345 600	1 155 997
TOIMINTAKULUT	- 2 168 400	-1 884 770
TOIMINTAKATE	- 822 800	-728 773

Liiketoiminta

Liiketoimintaan sisältyvät kaukolämmön myynti, vesi- ja viemärlaitosten toimintojen lisäksi myös myytävät kiinteistöhuoltopalvelut, huoltoautot, latukone ja keskusvarasto.

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta vastaa kunnan omistamien vesi- ja viemärlaitosten verkostojen rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. Samoin lautakunta vastaa vesihuoltolain mukaisesti kunnan alueen vesihuollon kehittamisestä. Liiketoimintaan liittyvän henkilöstön ja kaluston resurssien mukaisesti tekninen lautakunta tuottaa palveluita pääasiassa kunnan alueen tarpeisiin liiketaloudellisin periaattein.

Tekninen lautakunta tuottaa Honkainfra Oy:lle käyttöpalvelut ja vastaa kaukolämpöverkoston rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta.

Toiminta talousarviovuonna

Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos on eriytetty kirjanpidossa laskennallisesti. Siitä laaditaan oma tuloslaskelma ja tase.

Toiminta talousarviovuonna

- verkostojen vuosittaisten ylläpitokorjaukset
- yhteistyö Honkainfran kanssa selkeyttäminen
- vesi- ja viemärlaitoksien toiminnan kehittäminen pitkällä tähtäimellä

Jätehuolto

Palvelun järjestämisvastuu on Kainuun jätehuollon kuntayhtymällä.

		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kirkonkylän vesi- ja viemärilaitos					
Pumpattu vesimäärä	m3	153 189	84 002	120 000	118 800
Myyty vesimäärä	m3	79 620	58 542	80 000	76 472
Myyntitulot (sis. sisäiset)	€/v	338 100	332 190	334 000	333 618
Käyttökustannukset (sis. Sisäiset 2019)	€/v	196 300	324 780	136 030	220 068
Poistot	€/v	58 500	62 162	-80 700	-82 056
Tilikauden tulos	€/v	83 400	-54 290	127 243	31 198
Paljakan vesi- ja viemärilaitos					
Pumpattu vesimäärä	m3	21 896	19 719	20 000	20 633
Myyty vesimäärä	m3	6 555	4 672	5 000	7 732
Myyntitulot (sis. sisäiset)	€/v	73 100	66 850	75 003	69 926
Käyttökustannukset (sis. Sisäiset 2019)	€/v	77 500	78 020	93 423	78 818
Poistot	€/v	26 150	24 360	22 959	25 890
Tilikauden tulos	€/v	-30 530	-35 530	-6 376	-34 783
Kirkonkylän lämpö					
Myyty lämpömäärä	MWh	12 080	11 280	11 000	11 429
Myyntitulot (sis. sisäiset)	€/v	921 500	1 206 800	910 000	859 388
Käyttökustannukset (sis. Sisäiset 2019)	€/v	650 350	758 560	842 520	805 185
Poistot	€/v	81 600	72 070	35 346	20 622
Tilikauden tulos	€/v	189 180	376 170	32 134	33 222
Paljakan aluelämpö					
Myyty lämpömäärä	MWh	677	721	800	672
Myyntitulot (sis. sisäiset)	€/v	68 800	56 200	60 000	45 392
Käyttökustannukset (sis. Sisäiset 2019)	€/v	54 760	66 210	60 000	45 140
Poistot	€/v	9 670	8 620	8 618	8 670
Tilikauden tulos	€/v	4 360	-18 630	-8 618	-8 418

		TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Vesilaitokset, tilikauden tulos:	€/v	52 870	-89 820	120 876	-3 644
Lämpölaitokset, tilikauden tulos:	€/v	193 540	357 540	23 516	24 804

Energiatehokkuustoimenpiteiden tuotot

Sähkö

Valaistus

Edelleen jatkuvan katuvalaistuksen uusintaprojektin vaikutukset ovat olleet välittömästi havaittavissa. Tietyin mittauspaikoin kulutus on puolittunut. Kaikkia katuvalokeskuksen alueella sijaitsevia valaisimia ei ole vaihdettu vielä millään alueella, joskin ohjauksen toimivuus ja kelit ovat vaikuttaneet kulutukseen. Tämä tekee vuosittaisen vertailun haastavaksi. Trendi on parempaan suuntaan joka tapauksessa.

	2017	2018	2019	2020
MWh,e	358	282	257	221

Vuoden 2020 alusta aikaisemmin sähköverkkoyhtiön hallinnoimat valojen sytytys- ja sammumisajat on muutettu paikallisten valaistusolosuhteiden mukaan automaattiohjauksella, mikä mahdollistaa entistä mittavampia säästöjä. Järjestelmä on tällä hetkellä käyttöönottovaiheessa.

Kunnan kiinteistöjen valaistusratkaisuja on myös muutettu energiatehokkaammiksi, samalla hyötyvalon määrää lisäten.

Sulakkeet

Kunnan omistamien käyttöpaikkojen sulakekokoja on tarkistettu. Katuvalaistusprojektin edetessä vaikutuksia saadaan jatkuvasti enemmän.

Kaukolämpöverkko

Kaukolämpöverkostossa verkon vuotojen korjaaminen on jäänyt jälkeen ja sitä on tehtävä jatkossa enemmän.

Lämpöpumput

Sähkölämmitteisiä kiinteistöjä muutetaan vaiheittain joko osin tai kokonaan lämpöpumppulämmitteisiksi.

Hiihtokeskuksen kuntosalin kesäolosuhteita on petrattu viilennyksellä.

Vesilaitos

Vesivuotoja ei ole ollut. Vedenottamot on saneerattu. Kivarinjärven varaottamo on käyttökunnossa häiriötilanteita varten. Kapustakankaalla on uusittu automaattikaa vesisäiliöprojektin yhteydessä ja asennettu taloudellisemmat pumput. Kalkkikivialkalointisäiliöt toimivat moitteetta.

Paloasema

Laitoksen tuotevalinnoissa keskityttiin energiatehokkaisiin valintoihin esimerkiksi siten, että ilmanvaihtokoneen lämmöntalteenotossa valittiin Ekosuunnitteludirektiiviä parempi luokitus. Tieto lämmönkulutuksesta kytketään reaaliaikaisesti rakennusautomaatioon, jolloin poikkeamiin voidaan reagoida ripeästi.

Samalla alueella korjattiin hiihtokeskuksen talo- sekä runkoviemäri, samalla varauduttiin kasvavaan kuormitukseen.

Harjukadun saneeraus

Valaistuksen osalta projekti jatkui vuoden 2020 kesällä ja jatkuu asfaltoinnilla 2021.

Energiatehokkuussopimus

Kunta liittyi 2016 kunta-alan energiatehokkuussopimukseen mukaan ja 2019 Hiilineutraalit kunnat ryhmään ensimmäisenä Kainuun kuntana ja taival kohti hiilineutraaliutta jatkuu.

Kustannusvaikutukset

Arvot perustuvat mitattuun dataan kunhan sitä on saatavana. Luvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia aikaisemmin julkaistujen kanssa. Laskennassa ei ole esitetty rahan aika-arvoa pitkällä aikavälillä. Kaikkia toimenpiteitä ei ole eritelty.

Lämmöntuotannossa vuosien eri lämmitystarveluvut vaikuttavat suoraan vertailuun, mutta yleisesti ottaen pienemmällä puumäärällä on saatu sama määrä energiaa verkkoon. Energiatehokkuusmielessä huomattavasti puupolttoainetta kalliimpaa polttoöljyä käytetään vähemmän, jolloin kustannus- ja ympäristövaikutukset ovat suuremmat.

	MWh	€/a	Vertailujakso
Valaistus	114	15500	2014-2019
Sulakkeet		24600	2019
Aurinkopaneelit	96	14400	2016-2019
Lämpölaitos	1100	37000	2016-2019
Verkko	200	6700	2019
Lämpöpumput	19	2900	2017-2019
Vesilaitos		1600	2019

Maa- ja metsätilat

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	171 250	157 620	190 000	247 013
TOIMINTAKULUT	-68 050	-103 750	-49 250	-22 741
TOIMINTAKATE	-103 200	53 870	140 750	224 290

Taulukossa on rakentamattomien kiinteistöjen tulot ja menot, jolloin niihin sisältyy maa- ja metsätilojen lisäksi vuokratut alueet.

Toiminnan kuvaus

Toiminta-ajatuksena on saada metsäomaisuudesta maksimituotto kestävän kehityksen hoitomenetelmillä.

Toiminta talousarviovuonna

- Kunnan metsätalouden kestävän hakkuusuunnitteen mukainen tuottotavoite on 140 000 euroa vuonna 2020

Tavoitteiden toteutuminen

Paljakan alueelta tehtiin energiapuuta omaan käyttöön vuonna 2020 ne ovat hyödynnettävissä Honkainfra Oy:n lämpölaitoksella 2021. Metsäomaisuuden hoitosopimus on tehty Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka ry:n kanssa.

Kunnan varikko

	TA 2020	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	2 000	80
TOIMINTAKULUT	- 64 450	-61 057
TOIMINTAKATE	- 62 450	-60 977

Toiminnan kuvaus

Kunnan varikon toimintaan kuuluu keskusvarasto ja kalusto.

Toiminta talousarviovuonna

- Nykyisin tavaroiden toimittaminen ja logistiikka on niin kehittynyt, jolloin tarpeettoman ison varaston ylläpitäminen on kallista. Turhasta ja kertyneistä varastoista on syytä päästä eroon, myymällä ja tyhjentämällä varastoja.

Palo- ja pelastustoimi

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
TOIMINTAKULUT	-249 500	-255 581	-256 500	-258 618
TOIMINTAKATE	-249 500	-255 581	-256 500	-258 618

Palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu on Kajaanin kaupungin pelastuslaitoksella. Öljyntorjuntakaluston omistaa kunta ja sitä käyttää palo- ja pelastushenkilöstö.

Väestönsuojelu

Väestönsuojelun toimintaa on kehitettävä. Väestönsuojien varusteet tarkistetaan ja täydennetään. Kunnassa tulee päivittää valmiussuunnitelmat erilaisiin häiriötilanteisiin. Varageneraattoreita hankitaan kunnan eri kiinteistöihin häiriötilanteita varten.

Hankinnat

Puolangan kunta on mukana Kainuun kuntien yhteisessä hankintarenkaassa, joka hoitaa hankintojen kilpailuttamisen. Hankintarenkaan toiminta päättyy keväällä 2021. Kunnan käytäntöjä hankintojen osalta täsmennetään. Kaikkien hankintojen yhteydessä on esitettävä vaikutukset paikallistalouteen.

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio+ muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot%
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 962 530		1 962 530	2 024 750	-62 220	103
Maksutuotot	67 750		67 750	1 227 626	-1 159 876	1 812
Tuet ja avustukset	456 254		456 254	512 760	-56 506	112
Muut toimintatuotot	663 700		663 700	772 466	-108 766	116
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 150 234		3 150 234	4 537 602	-1 387 368	144
Valmistus omaan käyttöön	94 000		94 000	113 892	-19 892	121
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 764 582		-3 764 582	-3 386 703	-377 879	90
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 360 222		-1 360 222	-1 457 906	97 683	107
Muut henkilösivukulut	-137 614		-137 614	-86 678	-50 936	63
Palvelujen ostot	-18 114 470		-18 114 470	-17 853 316	-261 154	99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 513 649		-1 513 649	-1 991 703	478 053	132
Avustukset	-345 700		-345 700	-903 802	558 102	261
Muut toimintakulut	-147 140		-147 140	-144 745	-2 396	98
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 383 378		-25 383 378	-25 824 851	441 473	102
TOIMINTAKATE	-22 139 144		-22 139 144	-21 173 357	-965 787	96
Verotulot	8 574 000		8 574 000	8 456 801	117 199	99
Valtionosuudet	14 566 792		14 566 792	15 082 100	-515 308	104
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	10 000		10 000	7 050	2 950	71
Korkokulut	-37 000		-37 000	-34 361	-2 639	93
Muut rahoituskulut	-5 520		-5 520	-13 161	7 641	238
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-32 520		-32 520	-40 471	7 951	124
VUOSIKATE	969 128		969 128	2 325 072	-1 355 945	240
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-989 127		-989 127	-1 125 019	135 893	114
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-19 999		-19 999	1 200 053	-1 220 052	-6 001
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	144 046		144 046	144 046	0	100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	124 047		124 047	1 344 099	-1 220 052	983
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	124 047		124 047	1 344 099	1 220 052	983

2.3.3 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Verotulot

Verotuloja kertyi 8,46 milj. euroa, joka oli lähes sama kuin edellisenä vuonna.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 516 000		6 516 000	6 392 511	-123 489
Kiinteistövero	817 000		817 000	739 728	-77 272
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 241 000		1 241 000	1 324 562	83 562
VEROTULOT YHTEENSÄ	8 574 000		8 574 000	8 456 801	117 199

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Tuloveroprosentti

2017: 21,5 %

2018: 21,5 %

2019: 21,5 %

2020: 21,5 %

Kiinteistöveroprosentit

Yleinen kiinteistövero: 0,93

Vakituisten asuntojen vero: 0,55

Muiden kuin vakituisten asuntojen vero: 1,10

Voimalaitokset 3,10

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi 15,1 milj. euroa, valtionosuudet kasvoivat verrattuna edelliseen vuoteen.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 951 060		12 951 060	13 580 754	629 694
Verotulomenetyksen korvaus	1 611 576		1 611 576	1 656 118	44 542
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	4 156		4 156	-154 772	-158 928
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	14 566 792		14 566 792	15 082 100	515 308

2.3.4 Investointien toteutuminen

Alla olevassa taulukossa on vuonna 2020 Puolangan kunnan toteutuneet investoinnit. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa 2020 valtuustoon nähden sitovat investoinnit jaettiin seuraavanlaisesti: 1. Kunnallistekniikka, 2. Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet, 3. Kiinteistöt, 4. Kalusto- ja irtaimisto, 5. Kiinteistöjen hankinta ja myynti.

	TA 2020	TA muutos 2020	TP 2020	Poikkeama
Puolanka investoinnit yhteensä	-560 000	-200 000	-481 239	278 761
Kunnallistekniikka	-120 000		-78 514	41 486
Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet	-145 000		-54 000	91 000
Kiinteistöt	-280 000		-332 225	147 775
Paloasema menot	-500 000		-518 225	-18 225
Palosuojelurahaston avustus	220 000		220 000	
Biokaasulaitos	0	-100 000		100 000
Liikuntahalli	0	-100 000	-34 000	66 000
Kiinteistöjen hankinta ja myynti	0		0	
Kiinteistöjen hankinta	-50 000		-4 000	46 000
Kiinteistöjen myynti	50 000		500	-49 500
Kuntoportaat	-15 000		-13 000	2 000
Maastopyörä - reitti	-15 000		0	15 000
Maastopyörä -reitti hankkeen menot	-50 000		0	50 000
Maastopyörä -reitti hankkeen tulot	35 000		0	-35 000

1. Kunnallistekniikka:

TA 2020

Kunnallistekniikan hankintoihin ja investointeihin varataan 2020 vuoden talousarvion nettosummaksi 120 000 €.

2. Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet:

Kaavateitä varaudutaan peruskorjaamaan ja tarvittaessa päällystämään sekä kirkonkylän alueella että Paljakassa. Varaudutaan Hulminkuljun kaava-alueen tiestön ja kortteleiden käyttöönottoon.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaavateitä korjattiin.

3. Kiinteistöt:

Uuden paloaseman investointiin on varattu 500 000 € ja palosuojelurahaston tukea 220 000 €.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2020 paloaseman rakennushankkeeseen kustannukset olivat 518 000 €, avustusta saatiin palonsuojelurahaston tukea 220 000 €.

Uusi palolaitos otettiin käyttöön kesäkuussa 2020.

Puolangan biokaasulaitos toteutetaan valtuuston erillisellä päätöksellä, hankkeeseen on varattu 100 000 € vuodelle 2020.

2.3.5 Rahoitusosan toteutuminen

	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio+ muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot%
KUNNAN RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	969 129		969 129	2 325 072	-1 355 943	240
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-22 620	22 620	0
TOIMINNAN RAHAVIRTA	969 129		969 129	2 302 453	-1 333 324	240
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-865 000		-865 000	-731 621	-133 379	85
Rah.osuudet investointimenoihin	305 000		305 000	220 000	85 000	72
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	50 000		50 000	13 000	37 000	26
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-510 000		-510 000	-498 621	-11 379	98
Toiminnan ja invest. rahavirta	459 129		459 129	1 803 832	-1 344 703	395
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaam.lisäykset	-206 000		-206 000	0	-206 000	0
Antolainasaam.vähennykset	179 470		179 470	0	179 470	0
Antolainauksen muutokset	-26 530		-26 530	0	-26 530	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	1 000 000		1 000 000	0	1 000 000	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-581 296		-581 296	0	-581 296	0
Lyhytaik.lainojen muutos	0		0	-1 581 296	1 581 296	0
Lainakannan muutokset	418 704		418 704	-1 581 296	2 000 000	-378
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut	0		0	10 856	-10 856	0
Saamisten muutos	0		0	397 233	-397 233	0
Korottomien velkojen muutos	0		0	-433 148	433 148	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	-25 059	25 059	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	392 174		392 174	-1 606 355	1 998 529	-410
RAHAVAROJEN MUUTOS	851 303		851 303	197 477	653 826	23
Rahavarojen muutos	851 303		851 303	197 477	653 826	
Rahavarat 31.12	148 697		148 697	2 361 531	2 212 834	
Rahavarat 1.1	1 000 000		1 000 000	2 164 054	1 164 054	

2.3.6 Yhteenveto valtuuston hyväksymisen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalousosa	Määräraha	Toteuma	Poikkeama
Vaalit			
Tarkastustoiminta	17 521	10 614	6 907
Hallinto- ja elinvoima-asiat	1 584 149	1 513 690	70 459
Sosiaali- ja terveystoiminta	14 764 144	14 448 917	275 227
Sivistystoiminta	4 280 603	3 863 019	417 584
Tekninen toiminta	1 470 926	1 337 117	133 809

Investointiosa	Määräraha	Toteuma	Poikkeama
Kunnallistekniikka	120 000	78 514	41 486
Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet	160 000	67 000	93 000
Kiinteistöt	480 000	332 225	147 775
Kiinteistöjen hankinta ja myynti, muut		3 500	-3 500

Tuloslaskelmaosa	Tuloarvio	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	8 574 000	8 456 801	-117 500
Valtionosuudet	14 566 792	15 082 100	515 308
Korkotulot			
Muut rahoitustulot	10 000	7050	-2 950
Korkomenot	37 000	-34 361	2 639
Muut rahoitusmenot	5 520	-13 161	-7 641

Rahoitusosa	Tuloarvio	Toteuma	Poikkeama
Antolainasaamisten lisäykset	206 000		206 000
Antolainasaamisten vähennykset	179 470		-179 470
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000		-1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	581 296	581 296	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 000 000	-1 000 000
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset		-25 059	-25 059

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA				
	2020		2019	
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 024 750,40		1 813 690,69	
Maksutuotot	1 227 625,94		1 342 638,51	
Tuet ja avustukset	512 759,54		382 497,78	
Muut toimintatuotot	772 465,95	4 537 601,83	1 358 059,24	4 896 886,22
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		113 892,31		0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 386 703,03		-3 477 042,83	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 457 905,72		-1 474 505,09	
Muut henkilösivukulut	-86 677,52		-76 473,60	
Palvelujen ostot	-17 853 316,01		-18 285 828,53	
Aineet ja tarvikkeet	-1 991 702,69		-1 813 881,88	
Avustukset	-903 801,56		-835 344,44	
Muut toimintakulut	-144 744,62	-25 824 851,15	-168 581,86	-26 131 658,23
TOIMINTAKATE		-21 173 357,01		-21 234 772,01
Verotulot		8 456 800,70		8 469 456,05
Valtionosuudet		15 082 100,00		14 182 903,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Muut rahoitustuotot	7 050,46		12 078,19	
Korkokulut	-34 361,19		-42 323,19	
Muut rahoituskulut	-13 160,62	-40 471,35	-5 414,36	-35 659,36
VUOSIKATE		2 325 072,34		1 381 927,68
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 125 019,20		-1 034 406,69
TILIKAUDEN TULOS		1 200 053,14		347 520,99
Poistoeron muutos		144 045,60		144 045,60
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		1 344 098,74		491 566,59

3.2 Rahoituslaskelma

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 325 072,34	1 381 927,68
Tulorahoituksen korjaukset	-22 619,60	-651 497,28
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 302 452,74	730 430,40
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-731 621,23	-1 430 742,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220 000,00	98 632,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 000,00	1 516 135,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-498 621,23	184 024,63
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 803 831,51	914 455,03
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0,00	-331 097,87
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-900 005,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	568 907,13
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 581 296,30	-781 296,30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-581 296,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 581 296,30	-200 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-25 058,58	-155 577,16
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 855,97	9 441,61
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	397 232,98	95 403,99
Korottomien velkojen muutos	-433 147,53	-260 422,76
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 606 354,88	-1 267 971,33
RAHAVAROJEN MUUTOS	197 476,63	-353 516,30
RAHAVARAT 31.12.	2 361 531,46	2 164 054,83
RAHAVARAT 1.1.	2 164 054,83	2 517 571,13
RAHAVAROJEN MUUTOS	197 476,63	-353 516,30

3.3 Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	100 110,43	139 402,15
Aineettomat oikeudet	100 110,43	139 402,15
AINEELLISET HYÖDYKKEET	17 484 205,16	18 088 361,41
Maa- ja vesialueet	2 308 956,23	2 305 006,23
Rakennukset	12 832 049,89	12 601 730,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 842 152,39	2 016 933,00
Koneet ja kalusto	223 298,19	154 521,29
Muut aineelliset hyödykkeet	16 818,79	16 818,79
Ennakkomaksut ja keskenr. Hankinnat	260 929,67	993 351,86
SIJOTUKSET	2 134 494,82	2 116 994,82
Osakkeet ja osuudet	2 134 494,82	1 216 989,82
Muut saamiset	0,00	900 005,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 718 810,41	20 344 758,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 338,93	1 346,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	3 583 371,31	3 980 604,29
PITKÄAIKAISET SAAMISET	3 000,00	176 000,72
Lainasaamiset	0,00	170 000,72
Muut saamiset	3 000,00	6 000,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	3 580 371,31	3 804 603,57
Myyntisaamiset	2 044 636,64	2 513 773,99
Lainasaamiset	10 550,00	10 550,00
Muut saamiset	167 506,58	102 259,30
Siirtosaamiset	1 357 678,09	1 178 020,28
RAHOITUSARVOPAPERIT		
Sijoitukset rajamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
RAHAT JA PANKKISAAMISET	636 780,66	439 304,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 944 902,77	6 144 659,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 665 052,11	26 490 764,43

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 618 983,95	12 618 983,95
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 653 180,10	2 161 613,51
Tilikauden yli-/alijäämä	1 344 098,74	491 566,59
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 616 262,79	15 272 164,05
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	864 273,68	1 008 319,28
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	864 273,68	1 008 319,28
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	37 848,67	60 018,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	61 304,49	47 540,12
Muut toimeksiantojen pääomat	5 346,00	8 262,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	66 650,49	55 802,52
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	4 340 405,95	4 827 230,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	4 069 074,05	4 650 370,35
Saadut ennakot	94 471,27	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	176 860,63	176 860,63
LYHYTAIKAINEN	3 739 610,53	5 267 229,33
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	581 296,30	1 581 296,30
Saadut ennakot	3 377,64	44 541,15
Lyhytaikaiset ostovelat	2 205 137,74	2 479 482,51
Muut velat	6 336,88	102 444,16
Siirtovelat	943 461,97	1 059 465,21
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 080 016,48	10 094 460,31
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 665 052,11	26 490 764,43

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	22 119 036,32	20 974 653,50
Toimintakulut	-42 211 184,69	-41 991 316,37
Toimintakate	-20 092 148,38	-21 016 662,87
Verotulot	8 456 800,70	8 469 456,05
Valtionosuudet	15 082 100,00	14 182 903,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 697,11	1 816,16
Muut rahoitustuotot	17 804,64	24 994,36
Korkokulut	-93 751,67	-84 641,72
Muut rahoituskulut	-124 662,50	-47 512,43
Vuosikate	3 248 839,90	1 530 352,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 865 205,25	-1 598 753,77
Arvonalentumiset		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 383 634,66	-68 401,22
Laskennalliset verot	-4 828,48	-18 190,14
Rahaston muutokset	604,58	5 226,63
Vähemmistöosuudet	-5 289,30	-6 707,68
Tilikauden alijäämä	1 374 121,47	-88 072,41

Konsernin rahoituslaskelma

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	3 248 839,90	1 530 352,55
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-68 327,92	-324 851,34
Toiminnan rahavirta	3 180 511,98	1 205 501,21
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 612 355,01	-4 747 903,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	220 662,04	98 632,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	16 675,10	1 537 402,25
Investointien rahavirta	-2 375 017,87	-3 111 868,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	805 494,11	-1 906 367,71
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset	-11 200,00	
Antolainasaamisten vähennykset		16 110,80
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 863 786,00	2 206 800,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 657 133,20	-792 603,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-673 915,10	-753 198,98
Lainakannan muutokset	532 737,70	660 997,80
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00	-20 359,94
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-15 473,87	24 947,68
Vaihto-omaisuuden muutos	-22 996,97	-21 798,08
Saamisten muutos	-185 217,50	412 656,64
Korottomien velkojen muutos	-200 795,36	742 719,26
Muut maksuvalmiuden muutokset	-424 483,70	1 158 525,50
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	97 054,00	1 799 163,36
RAHAVAROJEN MUUTOS	902 548,11	-91 093,54
RAHAVAROJEN MUUTOS	902 548,11	-91 093,54
Rahavarat kauden lopussa 31.12.	4 000 273,78	3 097 725,67
Rahavarat 1.1.	3 097 725,67	3 188 819,21

Konsernin tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 049 857,04	27 509 609,42
Aineettomat hyödykkeet	291 046,54	244 433,66
Aineettomat oikeudet	140 185,30	178 930,83
Muut pitkävaikutteiset menot	150 684,03	65 502,37
Ennakkomaksut	177,21	0,46
Aineelliset hyödykkeet	27 474 108,77	26 995 332,84
Maa- ja vesialueet	2 506 335,61	2 500 923,52
Rakennukset	21 228 181,27	15 073 487,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 232 146,02	2 377 163,42
Koneet ja kalusto	856 099,61	350 124,21
Muut aineelliset hyödykkeet	21 460,27	16 818,79
Keskeneräiset hankinnat	629 886,00	6 762 943,21
Rahoitusosuudet	0,00	-86 127,53
Sijoitukset	284 701,74	269 842,92
Osakkuusyhteisöosuudet	134 288,18	
Muut osakkeet ja osuudet	91 350,94	253 194,37
Muut lainasaamiset	16 110,80	0,00
Muut saamiset	42 951,82	16 648,55
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	169 947,63	181 350,71
Valtion toimeksiannot	0,00	0,01
Lahjoitusrastojen erityiskatteet	6 935,17	6 947,05
Muut toimeksiantojen varat	163 012,46	174 403,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 502 513,22	8 865 756,78
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	126 160,63	103 163,67
Saamiset	5 376 078,81	5 664 867,47
Pitkäaikaiset saamiset	33 771,01	511 428,21
Lainasaamiset	30 771,01	31 423,21
Muut saamiset	3 000,00	480 005,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 342 307,80	5 153 439,26
Myyntisaamiset	2 338 017,86	2 821 294,60
Lainasaamiset	13 651,34	13 625,47
Muut saamiset	380 176,29	353 049,85
Siirtosaamiset	2 610 462,30	1 965 469,34
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 724 750,80	1 724 750,80
Rahat ja pankkisaamiset	2 275 522,98	1 372 974,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	37 722 317,89	36 556 716,91

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA	15 916 420,14	15 001 799,50
Peruspääoma	12 618 983,95	12 618 983,95
Muut omat rahastot	290 839,64	291 444,24
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 632 475,08	2 179 443,72
Tilikauden yli-/alijäämä	1 374 121,47	-88 072,41
VÄHEMMISTÖOSUUS		
Vähemmistöosuus	32 341,93	27 052,64
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	320 288,70	382 178,36
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	299 099,29	325 958,21
Valtion toimeksiannot	227 441,86	251 294,34
Lahjoitusrahastojen pääomat	25 152,36	24 075,09
Muut toimeksiantojen pääomat	46 505,07	50 588,78
VIERASPÄÄOMA	21 154 167,83	20 819 731,19
Pitkäaikainen	14 165 816,91	12 149 629,86
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 750 752,07	11 632 150,44
Lainat julkisyhteisöiltä	25 037,01	214 339,00
Saadut ennakot	94 471,27	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	240 040,17	247 790,11
Laskennalliset verovelat	55 516,38	55 350,31
Lyhytaikainen	6 988 350,92	8 670 101,33
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	766 903,94	2 306 728,79
Lainat julkisyhteisöiltä	2 276,09	46 038,14
Saadut ennakot	12 022,72	55 202,46
Ostovelat	3 002 852,01	3 370 763,65
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	199 136,08	271 438,33
Siirtovelat	3 005 160,08	2 619 929,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	37 722 317,89	36 556 716,91

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yleiset periaatteet

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä aiempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä aiempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta. Esittämistavat ovat Kila:n kuntajaoston ohjeiden mukaisia.
3. Tilinpäätöksessä ei ole edelliseen vuoteen kohdistuvia oikaisuja.
4. Tilinpäätös on edellisen tilikauden kanssa vertailukelpoinen.
5. Tilinpäätöksessä ei ole korjattu aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia tietoja.

Puolangan kunnalla ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos on muutettu kirjanpidolliseksi taseyksiköksi.

Tuloslaskelmaa koskevat

Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2020	2019
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	305 115,86	461 123,28
Sosiaali- ja terveystuotot	1 842 922,30	1 816 416,81
Sivistystoimiala	159 818,21	215 217,30
Tekninen toimiala	2 229 745,46	2 404 128,83
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä</i>	<i>4 537 601,83</i>	<i>4 896 886,22</i>

7. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan verotulo	6 392 511,29	6 424 507,61
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 324 561,77	1 221 258,46
Kiinteistövero	739 727,64	823 689,98
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>8 456 800,70</i>	<i>8 469 456,05</i>

8. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	11 247 517,00	11 891 478,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 333 237,00	2 354 091,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-154 772,00	-62 666,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Verotulomenetysten kompensatio	1 656 118,00	0,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>15 082 100,00</i>	<i>14 182 903,00</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	14 461 399,12	14 973 463,45
Muiden palvelujen ostot	3 391 916,89	3 312 365,08
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>17 853 316,01</i>	<i>18 285 828,53</i>

10. Puolangan kunta ei maksa tukea valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	TP
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	TP
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	TP
Muut	3 vuotta	TP
Aineelliset hyödykkeet		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	TP
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	TP
Talousrakennukset	15 vuotta	TP
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	TP
Asuinrakennukset	30 vuotta	TP
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 %	MJP
Sillat, laiturit ja uimalat	15 %	MJP
Muut maa- ja vesirakenteet	15 %	MJP
Vedenjakeluverkostot	10 %	MJP
Viemäriverkko	10 %	MJP
Kaukolämpöverkko	10 %	MJP
Sähköjohdot, muutoas., ulkovalaist.	15 %	MJP
Puhelinverkko, keskusasema ja alakes.	22 %	MJP
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 %	MJP
Sähkö-, vesi yms. Laitosten		
laituskoneet ja laitteet	15 %	MJP
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	25 %	MJP
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	5 vuotta	TP
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	TP
Muut raskaat koneet	10 vuotta	TP
Muut kevyet koneet	5 vuotta	TP
Sairaala-, terveydenhuolto- ym.laitteet	7 vuotta	TP
Atk-laitteet	4 vuotta	TP
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	TP
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Kalusto, jonka arvo on alle 8 409,40 e, käyttöomaisuushankinta ja poistetaan kerralla tilinpitovuotena.

Poistotavat: TP = tasapoisto MJP = menojäämäpoisto

12. Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Puolangan kunnan pakollinen varaus 1.1.	112 815,73	113 000,00	60 018,27	113 000,00
Lisäykset tilikaudella	1750,84			
Vähennykset tilikaudella	35 300,90	52 981,73	22 169,60	52 981,73
<i>Pakollinen varaus 31.12.</i>	79 265,67	60 018,27	37 848,67	60 018,27

13. Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien luovutusvoitoista ja -tappioista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden voitot ja tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	450,00	199 440,13	450,00	199 440,13
Osakkeiden myyntivoitot		9 168,11		9 168,11
Rakennusten myyntivoitot		390 752,31		390 752,31
Muut myyntivoitot	5 988,27			
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	6 438,27	599 360,55	450,00	599 360,55
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Osakkeiden myyntitappiot		845,00		845,00
Rakennusten myyntitappiot				
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	0,00	845,00	0,00	845,00

14. Puolangan kunnalla ei ole satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyviä eriä.

15. Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1311,38	114,09
<i>Yhteensä</i>	1311,38	114,09

16. Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	72 022,80	72 022,80
Poistoeron lisämuutos	72 022,80	72 022,80
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	144 045,60	144 045,60

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Puolangan kunnalla ei ole lainan liikkeeseen laskemisesta kuluksi kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia.
18. Kunnan tilinpäätöksessä ei ole tehty arvonkorotuksia. Korkomenoja ei ole luettu hyödykkeiden hankintamenoon.
19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

19 a.) Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäaikaiset varusteet	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. Hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	139 402,15			139 402,15	2 305 006,23	12 601 730,24	2 016 933,00	154 521,29	16 818,79	993 351,86	18 088 361,41
Lisäykset tilikauden aikana				0,00	4 000,00	957 735,28	109 119,81	143 188,33			1 214 043,42
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00						220 000,00	220 000,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00	50,00						50,00
Siirrot erien välillä				0,00						512 422,19	512 422,19
Tilikauden poisto	39 291,72			39 291,72		650 751,04	283 900,42	74 411,43			1 009 062,89
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00		76 664,59					76 664,59
Aktivoidut korkomenot				0,00							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	100 110,43			100 110,43	2 308 956,23	12 832 049,89	1 842 152,39	223 298,19	16 818,79	260 929,67	17 484 205,16
Olennaiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											

19 b.) Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. Yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasäämiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset ky:t	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	420 941,72	103 223,18	639 677,95	53 146,97	1 216 989,82		900 005,00			900 005,00
Lisäykset	30 000,00				30 000,00					
Vähennykset-		12 500,00			12 500,00					
Siirrot erien välillä	900 005,00				900 005,00		900 005,00			900 005,00
Hankintameno 31.12.	1 350 946,72	90 723,18	639 677,95	53 146,97	2 134 494,82		0,00			0,00
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 350 946,72	90 723,18	639 677,95	53 146,97	2 134 494,82		0,00			0,00

Maa- ja vesialueiden erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	203 433,67	203 433,67	203 433,67	203 433,67
Muut maa- ja vesialueet	2 302 901,94	2 297 489,85	2 105 522,56	2 101 572,56
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>2 506 335,61</i>	<i>2 500 923,52</i>	<i>2 308 956,23</i>	<i>2 305 006,23</i>

20. -22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt					
	Kotipaikka	Kunnan ja konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt					
Kiinteistö Oy Puolangan Vuokratalot	Puolanka	100 %	447 222	2 495 531	-806
Honkainfra Oy	Puolanka	100 %	1 094 735	814 565	0
Kuntayhtymät					
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	Kajaani	4,414 %	708 419	9 823 567	40 971
Kainuun Liitto	Kajaani	4,027 %	73 983	24 082	4 080
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	4,377 %	95 134	237 824	9 085
Yhteisöt ja Osakkuusyhteisöt					
Kiinteistö Oy Puolangan Yhtyneet Virastot	Puolanka	38 %			
Kiinteistö Oy Puolangan Toivolanrivi	Puolanka	29 %	16 168	5 695	-594
Kiinteistö Oy Puolangan keskus	Puolanka	23 %	85 596	850	2
Asunto Oy Puolangan Maaherra	Puolanka	28,75 %	37 551	2 172	9
Auhon vesiosuuskunta	Puolanka	48 %	1 779	1 669	-705

23. Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä: KOY Puolangan Vuokratalot				
Myyntisaamiset		143 581,35		187 026,03
Lainasaamiset			170 000,72	
Pääomalainasaamiset				
Muut lainasaamiset				
Muut Saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	143 581,35	170 000,72	187 026,03
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		153 719,76		961 068,76
Lainasaamiset				
Pääomalainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				25 714,09
Yhteensä	0,00	153 719,76	0,00	986 782,85
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus ja yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	297 301,11	170 000,72	1 173 808,88

24. Siirtosaamisiin ei sisälly edellä mainittujen lisäksi olennaisia eriä

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Tase-erä kohtainen erittely oman pääoman lisäyksestä ja vähennyksestä sekä siirroista niiden välillä.

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	12 618 983,95	12 618 983,95	12 618 983,95	12 618 983,95
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 618 983,95	12 618 983,95	12 618 983,95	12 618 983,95
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot	291 444,24	295 462,54		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-604,60	-4 018,32		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	290 839,64	291 444,24		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 091 371,33	2 179 443,72	2 653 180,10	2 161 613,51
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 091 371,33	2 179 443,72	2 653 180,10	2 161 613,51
Korjaus yli/alijäämään				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 374 121,47	-88 072,41	1 344 098,74	491 566,59
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	16 375 316,39	15 001 799,50	16 616 262,79	15 272 164,05

26. Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	864 273,68	1 008 319,28
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	864 273,68	1 008 319,28

27. Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 069 074,05	4 650 370,35
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	94 471,27	
Ostovelat		
Liittymismaksut ja muut velat	176 860,63	176 860,63
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	4 340 405,95	4 827 230,98

28. Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Joukkovelkakirjalainat		
	2020	2019
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
- korko 0,00%		1 000 000,00
- erääntyvät 17.06.2020		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
- korko 0,07%		
- erääntyvät 28.06.2020		
<i>Joukkovelkakirjalainat yhteensä</i>		1 000 000,00

29. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset	320 288,70	60 018,27	37 848,67	60 018,27
Takuuvaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)				
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	320 288,70	60 018,27	37 848,67	60 018,27

30. Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		16 170,00		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		16 170,00		
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		0,00		
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		113 017,32		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		113 017,32		
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		129 187,32		

31. Puolangan kunnalla ei ole käytössä luotollista pankkitiliä.

32. Erittely muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin on esitetty taseessa.
33. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat Tuloennakot Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1580 513,17	1 577 937,67	410 590,05	456 282,10
Sosiaali- ja terv. palv. sopimuksen tasaus Verotilitysten takaisinperintä Opetus- ja kulttuuritoimen vo. takaisinperintä	89 281,00	66 822,00	89 281,00	66 822,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34. Puolangan kunta ei ole pantannut tai kiinnittänyt omaisuutta velkojensa vakuudeksi.
35. -37. Vakuudet; Puolangan kunnalla ei ole omasta, kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, eikä muiden puolesta annettuja vakuuksia.
- 38.

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut*				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2022 asti	584 929	22 031	14 688	22 031
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus <i>sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet**)</i>	434 957		7 344	
Leasingvastuut yhteensä	183			
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	105			
Yhteensä	585 112	22 031	14 688	22 031
<p><i>Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusedon mukaisia vastuita.</i></p> <p><i>*)Vuokravastuusiin ei sisällytetä mahdollista palvelumaksun osuutta, joka esitetään sopimusvastuissa.**)</i></p> <p><i>Esim. kuntajaoston lausunto 69/2005 vuokratun ja myöhemmin ostettavan osakehuoneiston hankintahinnan ja korjauskustannusten sekä teollisuushallin varastotilan hankintahinnan aktivoinnista.</i></p>				

39. Kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset					
Järjestelyjen tarkoitus		Konserni		Kunta	
		2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Alkuperäinen pääoma	(Puolangan Vuokratalot Oy)		4 277 383		4 277 383
Jäljellä oleva pääoma	(Puolangan Vuokratalot Oy)	2 203 125	1 818 707	2 203 125	1 818 707
Alkuperäinen pääoma	(Honkainfra Oy)	600 000		600 000	
Jäljellä oleva pääoma	(Honkainfra Oy)	600 000		600 000	
Takaukset muiden puolesta					
Alkuperäinen pääoma	(Kehitysv.tuki ry+Vanh.k. ry)	1 748 908	1 748 908	1 748 908	1 748 908
Jäljellä oleva pääoma	(Kehitysv.tuki ry+Vanh.k. ry)	245 349	329 854	245 349	329 854

40. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	16 863 324	15 634 705
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	10 507	10 287

41. Vireillä olevat erimielisyydet

Puolangan kunnalla ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymällä on erimielisyys erikoissairaanhoidosta ennen vuotta 2005 syntyneiden eläke-
menoperusteisten eläkemaksujen maksajasta. Vuotta 2013 - 2020 koskeva
erimielisyys 1 319 838 euroa.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

Henkilöstön määrä 31.12.2020	Hallinto- ja elinvoimatoimiala	Sivistystoimiala	Tekninen toimiala	KUNTA yhteensä
Vakituiset virat / työsuhteet	16 (16)	33 (31)	13 (17)	62 (64)
Määräaikaiset	3 (4,3)	23 (13)	5 (7)	31 (24,3)
Palkkatukityöllistetyt	2 (2)	1 (1)	2 (1)	5 (4)
Oppisopimustyösuhteet	0 (0)	1 (1)	1 (1)	2 (2)
Opinto./virkavapaa	0 (1)	2 (4)	0 (0)	2 (5)
Määräaikaiset ja työllistetyt yhteensä	21 (23,3)	60 (50)	21 (26)	102 (99,3)

43. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 817 393,96	5 028 021,52
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	113 892,31	218 936,57
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>4 931 286,27</i>	<i>5 246 958,09</i>

44. Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Keskustan kunnallisjärjestö Puolanka	3 005,48	5 425,31
Vasemmistoliitto Puolanka	936,00	1 241,36
Ylä-Kainuun Perussuomalaiset	307,50	193,50
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>4 248,98</i>	<i>6 860,17</i>

45. Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2020	2019
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 764,80	9 978,20
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>4 764,80</i>	<i>9 978,20</i>

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 Puolangan kunnan Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

PUOLANGAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN

TULOSLASKELMA 2020

	2020	Korjattu TP 2019	2019
Liikevaihto	406 227,01	399 038,64	399 038,64
Vesimaksut (ulk.)	371 233,69	336 433,77	336 433,77
Vesimaksut (sis.)	34 993,32	40 435,61	40 435,61
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	22 169,26	22 169,26
Aineet ja tarvikkeet	-105 372,48	-97 037,91	-97 037,91
Ostot tilikaudella (ulk.)	-105 372,48	-97 037,91	-97 037,91
Ostot tilikaudella (sis.)			
Palvelujen ostot	-187 466,28	-111 238,94	-203 330,94
Ulkoiset palvelut	-97 160,68	-111 238,94	-111 238,94
Sisäiset palvelut	-90 305,60	0,00	1) -92 092,00
Henkilöstömenot	-4 825,00	-102 106,74	-102 106,74
Palkat ja palkkiot	0,00	-82 011,85	-82 011,85
Henkilösivukulut	-4 825,00	-20 094,89	-20 094,89
Eläkekulut	-4 825,00	-18 326,01	-18 326,01
Muut henkilösivukulut	0,00	-1 768,88	2) 1 768,88
Poistot ja arvonalentumiset	-107 948,00	-86 292,79	-86 292,79
Suunnitelman muk. Poistot	-107 948,00	-86 292,79	-86 292,79
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-1 282,53	-1 366,54	-1 366,54
Muut kulut ulkoinen	-1 282,53	-1 366,54	-1 366,54
Muut kulut sisäinen	0	0	
Liikelylijäämä	-667,28	995,72	-91 096,28
Rahoitustuotot ja kulut	-295,32	232,57	232,57
Korkokulut			
Korvaus peruspääomasta			
Korvaus jäännöspääomasta			
Yli/alijäämä ennen varauksia	-962,60	1 228,29	-90 863,71
Varauksen vähennys			
Tilikauden yli/alijäämä	-962,60	1 228,29	-90 863,71

1) Tilinpäätöksessä kirjattu sis.palveluihin lukuja, jotka ovat jo palkkasummassa mukana

2) Tallennettu väärällä etumerkillä, mutta on henk.kulut summassa mukana

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2020	Korjattu TP 2019	2019
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-667,28	995,72	-91 096,28
Poistot ja arvonalentumiset	107 948,00	86 292,79	86 292,79
Rahoitustuotot ja -kulut	-295,32	232,57	232,57
Tulorahoituksen korjauserät			
Sisäiset tuotot	-34 993,32	-40 435,61	0,00
Sisäiset kulut	90 305,60	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	162 297,68	47 085,47	-4 570,92
Investointien rahavirta			
Investointimenot	0,00	-284 090,77	-284 090,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	162 297,68	-237 005,30	-288 661,69
Rahoituksen rahavirta			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos	-58 689,35	40 196,06	40 196,06
Korottomien velkojen muutos	-26 773,26	31 383,15	31 383,15
Liittymismaksujen muutos	0,00	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	-85 462,61	71 579,21	71 579,21
Vaikutus kunnan kassavaroihin	76 835,07	-165 426,09	-217 082,48

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA	2020	Korjattu TP 2019	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	838 529,70	943 593,47	943 593,47
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	838 529,70	943 593,47	943 593,47
Rakennukset	39 555,29	40 967,93	40 967,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	771 165,30	873 105,11	873 105,11
Koneet ja kalusto	1 711,25	3 422,57	3 422,57
Keskeneräiset hankinnat	26 097,86	26 097,86	26 097,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset	106 677,96	47 988,61	47 988,61
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	106 677,96	47 988,61	47 988,61
Yhdystili			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	945 207,66	991 582,08	991 582,08
VASTATTAVAA	2020	2019	2019
OMA PÄÄOMA	804 939,08	700 578,78	608 486,78
Jäännöspääoma	939 911,02		
Peruspääoma		834 588,12	834 588,12
Ed. tilikausien yli-/alijäämät	-134 009,34	-135 237,63	-135 237,63
Tilikauden yli-/alijäämä	-962,60	1 228,29 1)	-90 863,71
VIERAS PÄÄOMA	140 268,58	291 003,30	162 438,87
Pitkäaikainen			
Liittymismaksuvelka	106 978,42	106 978,42	106 978,42
Lyhytaikainen	33 290,16	55 460,45	55 460,45
Ostovelat	23 862,19	41 207,48	41 207,48
Siirtovelat	9 427,97	14 252,97	14 252,97
Yhdystili	0,00	128 564,43 2)	220 656,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	945 207,66	991 582,08	991 582,08

1) Tilikauden tuloksen korjaus

2) Yhdystilin saldon korjaus

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Puolangalla 12 päivänä toukokuuta 2021

Tämä tilinpäätös on sähköisesti allekirjoitettu

Harri Peltola
pormestari

Mari Haapalainen
varapuheenjohtaja

Markku Haapalainen
jäsen

Yrjö Heikkinen
jäsen

Markku Nivakoski
jäsen

Anja Peura
jäsen

Eija Heikkinen
jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Puolangalla ____ / ____ 2021

BDO Audiator Oy

Tuula Roininen

JHTT

7.LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTYS

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Päiväkirja

Pääkirja

Ostoreskontratositteet

Myyntireskontratositteet

Muistiotositteet

Tilinpäätöksen säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

Tasekirja

Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus

Vähintään 10 vuotta säilytettävät

Kirjanpitokirjat

Tililuettelo järjestettynä siten, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta.

Vähintään 6 vuotta

Tilikauden tositteet (huomioitava pidemmän ajan vaatimat tositteet)

Liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto (sisältyy tositteisiin)

Koneellisen kirjanpidon täsmäysselvitykset sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto (mm. tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt)